

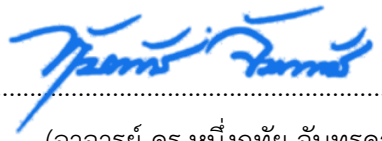
รายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA
(Committee Assessment Report: CAR)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา วัฒนธรรมและสังคมศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วันที่ตรวจประเมิน วันที่ 14-15 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2569

(การตรวจประเมินแบบ ☐online ☑ on-site ☐online+on-site)

รายนามคณะกรรมการประเมิน

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.หนึ่งฤทัย จันทรคามิ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ธารีชล ดงสงคราม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชุติภา กองสมบัติ)

ผลการตรวจประเมิน

1.ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้องค์ประกอบที่ 1 การกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ตารางที่ 1 สรุปผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินองค์ประกอบที่ 1

เกณฑ์การประเมินของหลักสูตรตัวบ่งชี้ 1.1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน พ.ศ. 2558	ผลการดำเนินงาน	
	เป็นไปตามเกณฑ์ (✓)	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ (✗)
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	
2. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	
3. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร	✓	
4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน	✓	
5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ไม่ประเมิน	
6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)	ไม่ประเมิน	
7. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์	ไม่ประเมิน	
8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ไม่ประเมิน	
9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา	ไม่ประเมิน	
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาของหลักสูตรหรือทุกรอบ 5 ปี	✓	
สรุปผล : หลักสูตรมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์การกำกับมาตรฐานทั้งสิ้น ...5..... ข้อ		

หมายเหตุ ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558

ปริญญาตรี ประเมินเกณฑ์ 5 ข้อ (เกณฑ์ข้อ 1 - 4 และ 10)

บัณฑิตศึกษา ประเมินเกณฑ์ 10 ข้อ (เกณฑ์ข้อ 1 - 10)

สรุปผลการประเมินตนเององค์ประกอบที่ 1 การกำกับให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558

ตัวบ่งชี้	ผลการประเมิน
1.1	☑ หลักสูตรได้มาตรฐาน ☐ หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

แนะนำดำเนินการเตรียมข้อมูล กำกับติดตามผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อรองรับการประเมินในปีถัดไป

2.ผลการประเมินตามเกณฑ์ AUN-QA ระดับหลักสูตร

2.1 สรุปผลคะแนนโดยรวม

ตารางที่ 2 ผลประเมินรายเกณฑ์ AUN-QA

Criteria	Score
1. Expected Learning Outcomes	2
2. Programme Structure and Content	3
3. Teaching and Learningn Approach	3
4. Student Assessment	2
5. Academic Staff	3
6. Student Support Services	3
7. Facilities and Infrastructure	3
8. Output and Outcomes	2
Overall Score	

Based on the assessment results, the หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา วัฒนธรรมและสังคมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) programme at คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม university ❒fulfills ☑does not fulfill the AUN-QA requirements to be awarded the AUN-QA certificate. The overall quality assurance implemented by the programme is

- ❒ Absolutely Inadequate
- ❒ Inadequate and Improvement is Necessary
- ☑ Inadequate but Minor Improvement Will Make It Adequate
- ❒ Adequate as Expected
- ❒ Better Than Adequate
- ❒ Example of Best Practice
- ❒ Excellent (Example of World-class or Leading Practice

2.2 คะแนนผลประเมินรายเกณฑ์ย่อย AUN-QA

ตาราง 3 สรุปคะแนนผลประเมินรายเกณฑ์ย่อย AUN-QA

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
1	**Expected Learning Outcomes**		
1.1	The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders	3	2
1.2	The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.	3	2
1.3	The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).	3	4
1.4	The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.	3	2
1.5	The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.	3	1
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**2**
2	**Programme Structure and Content**		
2.1	The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive,	3	3

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.		
2.2	The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.	3	2
2.3	The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.	3	3
2.4	The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.	3	3
2.5	The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated	3	3
2.6	The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.	3	3
2.7	The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.	3	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	
3	**Teaching and Learning Approach**		
3.1	The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.	3	3
3.2	The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.	3	3
3.3	The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.	3	3
3.4	The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn,	3	3

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g. commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).		
3.5	The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.	3	3
3.6	The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.	3	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**3**
4	**Student Assessment**		
4.1	A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.	3	2
4.2	The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	3	3
4.3	The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	3	2
4.4	The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.	3	2
4.5	The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning	3	1

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	outcomes of the programme and its courses.		
4.6	Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.	3	3
4.7	The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.	3	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**2**
5	**Academic Staff**		
5.1	The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.	3	4
5.2	The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.	3	3
5.3	The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.	3	3
5.4	The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	3	3
5.5	The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.	3	3
5.6	The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their	3	4

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	academic freedom, are well defined and understood.		
5.7	The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.	3	2
5.8	The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.	3	3
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**3**
6	**Student Support Service**		
6.1	The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.	3	4
6.2	Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.	3	3
6.3	An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.	3	3
6.4	Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.	3	4
6.5	The competences of the support staff rendering student services are shown to be	3	2

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.		
6.6	Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.	4	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**3**
7	**Facilities and Infrastructure**		
7.1	The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.	3	3
7.2	The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.	3	4
7.3	A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.	3	4
7.4	The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.	3	3
7.5	The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.	3	4
7.6	The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.	3	3

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
7.7	The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.	3	3
7.8	The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.	3	2
7.9	The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.	3	1
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	
8	**Output and Outcomes**		
8.1	The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	3	2
8.2	Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	3	2
8.3	Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	3	3
8.4	Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.	3	1
8.5	Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	3	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**2**
	คะแนนภาพรวม Criteria 1-8	**3**	**3**

ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ และสรุปจุดแข็ง (Strengths) และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

ตาราง 4 สรุปผลประเมินภาพรวม และสรุปจุดแข็ง (Strengths) และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
1. Expected Learning Outcomes	หลักสูตรกำหนด PLOs ที่ครอบคลุมทั้ง Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes และเริ่มนำแนวคิด OBE และ Learning Taxonomy มาใช้ในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนหลายรายวิชามีพัฒนาการในการกำหนด CLOs ให้เป็นรูปธรรมและเชื่อมโยงกับ PLOs มากขึ้น	หลักสูตรพึงพิจารณา ทบทวนคุณภาพของ PLOs และ CLOs ให้มี Action Verb, Domain และ Learning Level ที่สอดคล้องและวัดประเมินได้ รวมทั้งพัฒนากระบวนการวิเคราะห์ Stakeholder Needs ไปสู่ PLOs และการสื่อสาร PLOs ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้และเข้าใจตรงกัน ตลอดจนจัดทำระบบประเมินการบรรลุ PLOs ของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาโดยมีเครื่องมือ เกณฑ์ และข้อมูลที่ตรวจสอบย้อนกลับได้
2. Programme Structure and Content	หลักสูตรมีรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชาสำหรับผู้เรียน มีการนำข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ปรับรายวิชา มีการจัดลำดับรายวิชาตามพัฒนาการของศาสตร์ เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนเลือกวิชาเอกเลือก และมีกระบวนการทบทวนหลักสูตรทั้งในระดับรายวิชาและตามรอบการปรับปรุงหลักสูตร	หลักสูตรพึงพิจารณา ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไปพึงออกแบบหลักสูตรตามหลัก Backward Curriculum Design และ Constructive Alignment ให้เชื่อมโยงตั้งแต่ Stakeholder Needs ไปสู่โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา CLOs กิจกรรมการเรียนรู้และการประเมิน กำหนด Learning Level และ Contribution ของรายวิชาให้สะท้อน Progression และ Reinforcement อย่างเป็นระบบ รวมทั้งนำผลการทบทวนไปสู่การปรับปรุงและติดตามผลให้ครบวงจร

3. Teaching and Learningn Approach	- หลักสูตรมีการนำปรัชญา “บัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อเรียนรู้ตลอดชีวิตและรับผิดชอบต่อสังคมท้องถิ่น” ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มาสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอนจริง - กำหนดนโยบายให้ทุกรายวิชาใช้การเรียนรู้เชิงรุกไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของแผนการสอน โดยใช้นวัตกรรมการสอนที่หลากหลาย เช่น Project-Based Learning, Field-Based Learning และ Case-Based Learning โดยออกแบบการศึกษาบูรณาการเชิงพื้นที่ในรายวิชาที่กำหนด ให้นักศึกษาลงชุมชนปฏิบัติจริงผ่าน "เครื่องมือ 7 ชิ้น" ในการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชน - มีการจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยง 3 ศาสตร์ (ประวัติศาสตร์/ศาสนา, วัฒนธรรม, สังคมศาสตร์/นโยบายสาธารณะ) ใช้ชุมชนเป็นฐานผ่านเครื่องมือศึกษาชุมชน 7 ชิ้น และประเมินผลจากงานกลุ่ม/เดี่ยว โดยใช้นวัตกรรมกระบวนการ เช่น กิจกรรม "วิศวกรสังคม" และการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ณ อบต. ในพื้นที่ เพื่อเสริมทักษะการสืบค้น การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการแก้ปัญหาใหม่ๆ - กำหนดรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และสหกิจศึกษา (CWIE) เป็นรายวิชาแกน พร้อมวางนิยามการเป็นผู้ประกอบการในบริบทสาขาให้เป็น **"**ผู้ประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneurship)" และ สอนสร้างแนวคิดใหม่ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 และต่อยอดสู่การทำโปรเจกต์ในรายวิชา CWIE ชั้นปีที่ 3 ได้เชิญวิทยากรภายนอกให้ความรู้ด้านการตลาด ให้	- หลักสูตรพึงพิจารณากำหนดวิธีการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ปรัชญาการศึกษาไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทุกกลุ่มให้มีความชัดเจนและทั่วถึง ควบคู่กับการส่งเสริมและสนับสนุนการนำปรัชญาการศึกษาลงสู่การปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการมุ่งสู่เป้าหมายการเป็น "นักปฏิบัติ" เช่น ในรายวิชาศาสนพิธี พึงพิจารณาปรับเปลี่ยนหรือขยายผลจากการจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติในห้องเรียน ไปสู่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานหรือทำหน้าที่จริงในสถานที่และพิธีการจริง เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้นำและการปฏิบัติงานจริงตามเป้าหมายของหลักสูตร - หลักสูตรพึงพิจารณาจัดเก็บและแสดงหลักฐานร่องรอยเชิงประจักษ์ที่สะท้อนถึงการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบของผู้เรียนอย่างชัดเจน เช่น รายงานการศึกษาค้นคว้า ชิ้นงาน ผลงานนักศึกษา บันทึกการนำเสนอ หรือผลการประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมและขยายผลการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้มีความครอบคลุมและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกรายวิชาบังคับของหลักสูตร - หลักสูตรพึงพิจารณากำหนดตัวชี้วัด เครื่องมือวัด และเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning: LLL) ของผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษาให้มีความชัดเจน เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม และสร้างความเข้าใจร่วมเกี่ยวกับนิยามและกรอบแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต (LLL) ของหลักสูตร

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
	นักศึกษาลงพื้นที่นำทุนทางวัฒนธรรมชุมชนมาทำแผนธุรกิจ/นวัตกรรมเพื่อสังคม และฝึกนำเสนอ (Pitching) หน้าชั้นเรียน - มอบหมายให้ประธานหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปีเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการติดตามการมีส่วนร่วมของนักศึกษา จากการสัมภาษณ์ นักศึกษาได้รับอิสระในการเลือกสมาชิกกลุ่ม เลือกอาจารย์ที่ปรึกษา เลือกหัวข้อรายงาน/การนำเสนอ รวมถึงมีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อน - มีการทบทวนระดับรายวิชาทุกภาคเรียน นำ มคอ.3 และ มคอ.5 มาทบทวนร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมถึงนำข้อมูลจากการนิเทศงานมาปรับปรุงเป็นกิจกรรมเสริม	ให้แก่อาจารย์ผู้สอน พร้อมทั้งสนับสนุนแนวทางการนำ LLL ไปบูรณาการหรือสอดแทรกในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลในรายวิชาต่างๆ อย่างเป็นระบบ - หลักสูตรพึงพิจารณาแสดงความเชื่อมโยงที่ชัดเจนและเป็นระบบ ระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) และวิธีการประเมินผล ที่มุ่งเน้นการปลูกฝังและส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม - หลักสูตรพึงพิจารณาวางระบบและกระบวนการนำผลการทบทวนรายวิชาไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของภาคการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย

4. Student Assessment	- หลักสูตรมีการประเมินทั้งแบบระหว่างเรียน (Formative Assessment) และหลังเรียน (Summative Assessment) ผ่านกิจกรรมเดี่ยว/กลุ่ม งานโครงการ ข้อสอบอัตนัย-ปรนัย พฤติกรรม และการนำเสนอ โดยใช้เกณฑ์ Analytic Rubrics สำหรับประเมินโครงการ/การนำเสนอ และใช้ Marking Schemes สำหรับข้อสอบอัตนัย - มีการจัดตั้งคณะกรรมการทวนสอบ มคอ.3, มคอ.5 และข้อสอบ รวมถึงเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสาขาวิชา ศิษย์เก่า และเครือข่ายภาควัฒนธรรมร่วมประเมินและทบทวนความเหมาะสมของเครื่องมือวัดผลทุกรายวิชา - หลักสูตรกำหนดนโยบายให้ทุกรายวิชาต้องมี "แผนการให้ Feedback เชิงพัฒนาการ" ระบุไว้ใน มคอ.3 และให้แนะนำกับนักศึกษาภายใน 2 สัปดาห์หลังส่งงาน หรืออย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนการประเมินขั้นถัดไป - มีการแจ้งเกณฑ์การประเมิน ระยะเวลา (Timelines) และกฎระเบียบ (Regulations) ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าผ่าน มคอ.3 - มีการใช้ประกาศคณะมนุษยศาสตร์ฯ เรื่อง การอุทธรณ์ผลการเรียน และมีระบบสายตรงคณบดี/รับเรื่องร้องเรียนบนเว็บไซต์คณะ มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นปี และแต่งตั้งอาจารย์รับผิดชอบ 3 ด้านหลัก (วิชาการ, ทักษะชีวิต, กิจกรรมพัฒนานักศึกษา) เพื่อดูแลและให้คำปรึกษาก่อนเกิดการร้องเรียน	- หลักสูตรพึงพิจารณาจัดทำเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Scoring Rubrics) หรือเกณฑ์การให้คะแนน (Marking Schemes) ที่มีความสมบูรณ์ตามหลักวิชาการ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลางของหลักสูตร และปรับใช้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม และมีการกำหนดกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้ครอบคลุมทั้งด้านความตรง (Validity) ความเที่ยงตรง (Reliability) อำนาจจำแนกของข้อสอบ ตลอดจนเกณฑ์ความยุติธรรม (Fairness) ในการวัดผลให้ครอบคลุมทุกรายวิชาอย่างเป็นระบบ - หลักสูตรพึงพิจารณากำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) และระดับหลักสูตร (PLOs) ให้มีความชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ - หลักสูตรพึงพิจารณากำหนดช่องทางและวิธีการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนในรูปแบบรายบุคคล (Individual Feedback) ผ่านระบบหรือแพลตฟอร์มที่มีความเป็นส่วนตัวและปลอดภัย เพื่อป้องกันปัญหาการคัดลอกผลงาน และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน - หลักสูตรพึงพิจารณาเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ ภาคสายงานในอนาคต (Industry Needs) หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้ามาร่วมให้มุมมองและมีส่วนร่วมในกระบวนการทบทวนระบบการวัดและประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม และนำผลลัพธ์ที่ได้จากการ

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
	- มีกระบวนการติดตาม แจ้งเตือน และประเมินความก้าวหน้าผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อลดปัญหาการตกหล่นของนักศึกษาปีสุดท้าย และลดอัตราการออกกลางคัน (Dropout)	ทบทวนมาใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาเครื่องมือ รวมถึงกระบวนการวัดและประเมินผลจริงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง - หลักสูตรพึงพิจารณารวบรวมและแสดงหลักฐานการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะ (เช่น เกณฑ์ความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ หรือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ IT) พร้อมทั้งจัดทำระบบกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนในการทดสอบหรือการบรรลุเกณฑ์ดังกล่าวให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม
5. Academic Staff	หลักสูตรมีการวางแผนอัตรากำลังและความก้าวหน้าของอาจารย์ การมอบหมายงานส่วนใหญ่สอดคล้องกับคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงานและกลไก Coaching เพื่อสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งมีการกำหนดและสื่อสารสิทธิ สวัสดิการ หน้าที่ จรรยาบรรณ และเสรีภาพทางวิชาการอย่างชัดเจน	หลักสูตรพึงพิจารณา พัฒนาระบบ Training Needs Analysis จาก Competency Gap ของอาจารย์เป็นรายบุคคลและระดับหลักสูตร และเชื่อมไปสู่ Staff Development Plan และการติดตามผลหลังพัฒนา รวมทั้งทบทวนการจัดสรรภาระงานและการมอบหมายรายวิชาให้สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ และเชื่อม Performance Management กับ Reward and Recognition ให้ครอบคลุมคุณภาพด้านการสอน วิจัย และบริการวิชาการ
6. Student Support Services	หลักสูตรมีนโยบาย เกณฑ์ และกระบวนการรับนักศึกษาที่ชัดเจนและสื่อสารให้ผู้สมัครเข้าถึงได้ มีการวางแผนบริการสนับสนุนทั้งด้านวิชาการ กิจกรรมนักศึกษาและการใช้ชีวิต มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการติดตามผลการเรียน รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเรียนรู้จากพื้นที่จริงที่ช่วยพัฒนาทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียน	หลักสูตรและคณะพึงพิจารณา พัฒนาระบบติดตาม Student Progress, Academic Performance และ Workload ให้เชื่อมโยงกับการแจ้งเตือน การช่วยเหลือและการติดตามผล รวมทั้งนำสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนมาใช้ในการประเมินและพัฒนาการให้บริการตามความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาการประเมิน–Benchmarking–Enhancement ของ Student Support Services ให้ครบวงจร

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
7. Facilities and Infrastructure	มหาวิทยาลัยและคณะมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ พื้นที่เรียนรู้ภาคสนาม ห้องสมุดดิจิทัล ฐานข้อมูลออนไลน์ ระบบเครือข่าย และโครงสร้างพื้นฐานด้าน IT ที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ โดยเฉพาะการเข้าถึงฐานข้อมูลผ่าน VPN และระบบเครือข่ายที่ผู้เรียนสามารถใช้งานได้อย่างสะดวก	คณะและหลักสูตรพึงพิจารณา กำกับความพร้อมใช้ของห้องเรียนและอุปกรณ์ให้เพียงพอในทุกพื้นที่ เพิ่มความเข้มแข็งของระบบความปลอดภัยและการสนับสนุนผู้มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งนำสมรรถนะที่จำเป็นมาใช้ประเมินและพัฒนาบุคลากรที่ดูแลสิ่งอำนวยความสะดวก
8. Output and Outcomes	หลักสูตรเริ่มติดตามข้อมูลผลลัพธ์สำคัญ เช่น การสำเร็จการศึกษา การออกกลางคัน การมีงานทำ ความพึงพอใจ และผลงานวิจัย รวมทั้งเริ่มกำหนดคู่เทียบในหลายตัวชี้วัด โดยเฉพาะผลงานวิจัยของอาจารย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีผลการเผยแพร่สูงขึ้นในช่วงปีล่าสุด	หลักสูตรพึงพิจารณา พัฒนาระบบข้อมูลผลลัพธ์ให้ถูกต้อง ครบถ้วน และติดตามเป็นแนวโน้มอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุม อัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการออกกลางคัน เวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษา ภาวะการมีงานทำ และความสามารถในการทำงาน ข้อมูลงานวิจัยผลงานสร้างสรรค์ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยกำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์สาเหตุ การกำหนดคู่เทียบและวิเคราะห์คู่เทียบเพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติและนำไปสู่การปรับปรุง

ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ (เก็ณฑ์ย่อย)

ตารางที่ 5 ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ และสรุปจุดแข็ง (Strengths) และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
1. Expected Learning Outcomes			**2**	
1.1 The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders	จาก SAR หน้า 12–18 พบว่า หลักสูตรกำหนด PLOs จำนวน 5 ข้อ พบความเชื่อมโยงระหว่าง PLOs กับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์ และมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยและหลักสูตรในบางข้อ นอกจากนี้ หลักสูตรได้นำกรอบ Learning Taxonomy มาใช้ประกอบการพิจารณาผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยจำแนกตาม Cognitive Domain, Affective Domain และ Psychomotor Domain และแสดงระดับการเรียนรู้ของ PLOs ไว้ใน SAR	1.จาก SAR และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า คุณภาพของ PLOs ยังมีความพร่องสำคัญในการกำหนดตาม Learning Taxonomy โดย PLO1 รวมผลลัพธ์หลายด้านและหลายพฤติกรรมไว้ในข้อเดียว เช่น การใช้ภาษาและเทคโนโลยี การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น มุมมองเชิงธุรกิจ การบูรณาการศาสตร์ การพัฒนา/แก้ปัญหา จิตสาธารณะ คุณค่าและความเป็นพลเมือง ขณะที่ตาราง Learning Taxonomy กำหนด PLO1 ไว้ที่ Cognitive–Understand, Affective–Characterize และ Psychomotor–Imitation ซึ่งไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมหลายประการที่ปรากฏในข้อความ PLO1 นอกจากนี้ PLO4 ประกอบด้วยพฤติกรรมหลายระดับ ได้แก่ ออกแบบ วางแผน ดำเนินการ และประสานงาน แต่กำหนด Cognitive Domain เพียง Applying และ PLO5 ใช้ข้อความ “อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด” ซึ่งยังไม่ชัดเจนว่าจะสังเกตและวัดประเมินด้วยเกณฑ์ใด 2.จากสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่า การสื่อสาร PLOs ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างเหมาะสมในทางปฏิบัติ โดยหลักสูตรมีความเข้าใจว่าการระบุ PLOs ไว้ใน มคอ.2 ถือ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		เป็นการสื่อสารแล้ว และพบว่าข้อมูล PLOs ในสื่อประชาสัมพันธ์ยังไม่เป็นข้อมูลชุดเดียวกัน เช่น โบรชัวร์ที่ใช้ประชาสัมพันธ์มีข้อมูล PLO ไม่ตรงหรือไม่ครบถ้วนตาม PLOs ของหลักสูตร ดังนั้น การมีช่องทางการสื่อสารตามที่รายงานใน SAR ยังไม่สามารถแสดงได้ว่า Stakeholders ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้และเข้าใจ PLOs จริง 3.จากการสัมภาษณ์ยังพบว่า หลักสูตรยังไม่ได้กำหนดกลุ่ม Stakeholders ที่จำเป็นต้องรับรู้ PLOs อย่างชัดเจน โดยควรจำแนกให้เหมาะสมระหว่างกลุ่มที่ให้ข้อมูลเพื่อใช้พัฒนาหลักสูตร กับกลุ่มที่เป็นผู้ใช้ผลลัพธ์ของหลักสูตร เช่น ผู้เรียน ผู้สมัครเรียน และผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งจำเป็นต้องรับรู้ผลลัพธ์หรือคุณลักษณะของบัณฑิตที่หลักสูตรมุ่งผลิต **หลักสูตรพึงพิจารณา** 1) ทบทวนการกำหนด PLOs ให้มีความชัดเจน สังเกตและวัดประเมินได้ โดยกำหนด Domain และ Learning Level ให้สอดคล้องกับ Action Verb และสาระของ PLO แต่ละข้อ และหลีกเลี่ยงการรวมหลายพฤติกรรมหรือหลายระดับไว้ใน PLO เดียว 2) ทบทวนกลุ่ม Stakeholders ที่จำเป็นต้องรับรู้และเข้าใจ PLOs ให้เหมาะสมกับบริบทและบทบาทของแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้เรียน ผู้สมัครเรียน และผู้ใช้บัณฑิต		

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		3) ทบทวนการจัดระบบการสื่อสาร PLOs ให้ข้อมูลในทุกช่องทางมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นข้อมูลชุดเดียวกัน รวมทั้งติดตามว่ากลุ่ม Stakeholders ที่เกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจ PLOs ของหลักสูตร		
1.2 The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.	จาก SAR หน้า 19 และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรนำแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) และ Backward Curriculum Design มาใช้ในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา โดยเริ่มจาก PLOs แล้วถ่ายทอดลงสู่ CLOs และกำหนดให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับอาจารย์ผู้สอนพิจารณาความสอดคล้องของ CLOs กับ PLOs ก่อนเปิดภาคเรียน รวมทั้งมีการตรวจทบทวน มคอ.3 และนำผลจาก มคอ.5 มาใช้ปรับ CLOs และการจัดการเรียนการสอนในรอบถัดไป จากการตรวจ มคอ.3 จำนวน 16 รายวิชา พบว่าอาจารย์ผู้สอนหลายส่วนใหญ่ได้ปรับการกำหนด CLOs ให้มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้นและเริ่มใช้ PLOs เป็นกรอบในการกำหนดผลลัพธ์ระดับรายวิชา เช่น รายวิชานโยบายสาธารณะฯ ประวัติศาสตร์ไทย ภูมิศาสตร์ประเทศไทย การจัดการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาด้านอาหารฯ โดยหลายรายวิชาใช้รูปแบบ มคอ.3 ใหม่และมีความเชื่อมโยง CLO–PLO ชัดเจนขึ้น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ยังสะท้อนว่าอาจารย์ผู้สอนมีความพยายาม	จากการตรวจ มคอ.3 และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า 1.กระบวนการกำหนด CLOs จาก PLOs ยังไม่ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอครบทุกรายวิชา โดยบางรายวิชายังคงใช้รูปแบบ มคอ.3 เดิมที่อิง TQF และบางรายวิชายังไม่ได้ใช้ PLOs เป็นจุดตั้งต้นในการกำหนด CLOs ส่งผลให้ความเชื่อมโยงระหว่าง PLOs ไปสู่ CLOs และ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ 2.คุณภาพของ CLOs บางรายวิชายังมีข้อคลาดเคลื่อนด้าน Learning Taxonomy เช่น รายวิชาจิตวิทยาศาสนาเพื่อพัฒนาสังคมใช้พฤติกรรม “วิเคราะห์และประยุกต์” แต่กำหนดระดับ K1–Remembering ขณะที่บางรายวิชากำหนด PLO ระดับ Understanding แต่ CLO อยู่ในระดับ Analyze/Create หรือเป็นทักษะปฏิบัติ รวมทั้งพบความคลาดเคลื่อนภายในบางรายวิชา เช่น รายวิชาวัฒนธรรมกับการพัฒนาที่ข้อความระบุ PLO3 แต่หัวตารางระบุ PLO4 และรายวิชาปฏิบัติด้านพิธี/ศาสนพิธียังเชื่อมกับ PLO2–Understanding แม้ผลลัพธ์มีลักษณะเป็นการปฏิบัติ CLOs บางข้อยังมีลักษณะกว้างหรือ Generic ทำให้ไม่ชัดเจนว่าจะ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	ปรับปรุง CLOs ในหลายรายวิชาให้สามารถนำไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น	สังเกตและประเมินการบรรลุผลในระดับรายวิชาได้อย่างไร **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการกำหนด CLOs ของทุกรายวิชาโดยใช้ PLOs เป็นจุดตั้งต้น และกำหนด Action Verb, Domain และ Learning Level ให้สอดคล้องกัน รวมทั้งตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่าง CLOs กับกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผลให้ครบถ้วน เพื่อให้ทุก CLO สามารถมีส่วนผลักดันการบรรลุ PLOs ของหลักสูตรอย่างเป็นระบบ		
1.3 The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).	จาก SAR และการพิจารณา PLOs ของหลักสูตร พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดครอบคลุมทั้ง Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes โดยมีผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับทักษะทั่วไปที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการเรียนรู้และการทำงาน เช่น การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ และคุณลักษณะของการเป็นพลเมือง ขณะเดียวกันมีผลลัพธ์ที่สะท้อนความรู้และทักษะเฉพาะของสาขาศาสนาวัฒนธรรมและสังคมศาสตร์ เช่น การใช้ความรู้ด้านศาสนาวัฒนธรรมและสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์บริบท การปฏิบัติงานและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ของหลักสูตร		4	
1.4 The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the	จาก SAR พบว่า หลักสูตรมีการกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก และมีการรวบรวมข้อมูลความต้องการผ่านหลายวิธี เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์กึ่ง	จากการวิเคราะห์หลักฐานและการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.	โครงสร้าง และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งมีการจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำข้อมูลความต้องการมาใช้ประกอบการกำหนด PLOs ของหลักสูตร	1.แม้หลักสูตรจะมีร่องรอยการรวบรวม Stakeholder Needs และนำมาใช้ประกอบการกำหนด PLOs แต่กระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความต้องการเพื่อแปลงไปเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ยังไม่ชัดเจนและยังเป็นลักษณะการดำเนินงานแบบเดิม โดยไม่พบหลักฐานข้อมูลดิบ ขนาดตัวอย่าง และความเป็นตัวแทนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์อย่างเพียงพอ นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตภายนอกยังควรมีความหลากหลายให้สอดคล้องกับเส้นทางอาชีพของบัณฑิต เพื่อให้ข้อมูลความต้องการสะท้อนบริบทการทำงานของบัณฑิตได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น 2.กระบวนการจาก Stakeholder Needs ไปสู่ PLOs ยังไม่ชัดเจนในด้านหลักเกณฑ์การคัดเลือก การจัดลำดับความสำคัญ และการสังเคราะห์ Need ว่าความต้องการใดถูกเลือกหรือไม่เลือก และด้วยเหตุผลใด รวมทั้ง PLO1 ยังไม่เห็นที่มาจาก Stakeholder Needs ของหลักสูตรอย่างชัดเจน จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการพบว่าหลักสูตรมีความพยายามพัฒนาวิธีวิเคราะห์ข้อมูลใหม่เพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรในอนาคต แต่กระบวนการที่ใช้กับหลักสูตรปัจจุบันยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกถูกนำมาสะท้อนในการกำหนด PLOs อย่างเป็นระบบครบถ้วน		

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		หลักสูตรพึงพิจารณา ทบทวนกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ Stakeholder Needs ให้มีความชัดเจนตั้งแต่การกำหนดกลุ่มและความเป็นตัวแทนของผู้ให้ข้อมูล การคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของ Need การสังเคราะห์ Need ไปสู่ PLOs และการตรวจสอบย้อนกลับว่าความต้องการแต่ละประเด็นสะท้อนอยู่ใน PLO ใด รวมทั้งติดตาม Feedback ในรอบดำเนินงานเพื่อใช้พิจารณาปรับปรุง PLOs และการดำเนินงานของหลักสูตรต่อไป		
1.5 The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.		จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรยังไม่ได้กำหนดกระบวนการและวิธีการประเมินการบรรลุ PLOs ของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาโดยเฉพาะ โดยหลักสูตรมีความเข้าใจว่าจะสามารถนำผลการประเมิน CLOs ในระดับรายวิชามาใช้เป็นผลการบรรลุ PLOs ของหลักสูตร ซึ่งยังไม่สะท้อนการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนในภาพรวมเมื่อสิ้นสุดการศึกษา จากการตรวจสอบหลักฐานเพิ่มเติม พบว่า หลักสูตรยังไม่ได้กำหนด เกณฑ์การบรรลุและค่าเป้าหมายของ PLO แต่ละข้อ รวมทั้งยังไม่ได้กำหนดเครื่องมือหรือหลักฐานสำคัญสำหรับการประเมิน PLO เมื่อสิ้นสุดหลักสูตร เช่น การประเมินสมรรถนะในช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ชิ้นงานหรือโครงงานรวบยอด การสอบประมวลความรู้ หรือการประเมินตนเองของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา ตลอดจน	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		วิธีการสังเคราะห์ผลจากหลักฐานหลายแหล่งเพื่อใช้ตัดสินการบรรลุ PLO แต่ละข้อ **หลักสูตรพึงพิจารณา** กำหนดระบบประเมินการบรรลุ PLOs เมื่อสิ้นสุดการศึกษาให้ชัดเจน โดยระบุ PLO แต่ละข้อ เกณฑ์การบรรลุ ค่าเป้าหมาย เครื่องมือและหลักฐานที่ใช้ประเมิน วิธีสังเคราะห์ผล และผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ หลักสูตรควรทบทวนให้สามารถสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดหลักสูตรและพัฒนาการที่เกิดขึ้นตลอดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งควรกำหนดแนวทางจัดการข้อมูลของบัณฑิตจากหลักสูตรเดิมให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้ปะปนกับผลการบรรลุ PLO ของหลักสูตรปรับปรุง		
2. Programme Structure and Content			**3**	
2.1 The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.	จาก SAR พบว่า หลักสูตรมีการจัดทำรายละเอียดหลักสูตรและรายละเอียดรายวิชาเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบเอกสารและช่องทางออนไลน์ของคณะ/หลักสูตร รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางให้นักศึกษาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและรายวิชาในช่วงเริ่มต้นการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษาสามารถเข้าถึงรายละเอียดหลักสูตรได้ในรูปแบบไฟล์เอกสาร สะท้อนว่า	จากการสัมภาษณ์นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน พบว่ากระบวนการสื่อสาร Programme Specification ไปยังผู้เรียนยังดำเนินการไม่เป็นแนวทางเดียวกัน โดยนักศึกษาระบุว่าได้รับรายละเอียดหลักสูตรในรูปแบบไฟล์ ขณะที่อาจารย์ผู้สอนให้ข้อมูลว่าเป็นการเปิดเอกสารให้นักศึกษาดู แต่ไม่ได้ส่งมอบไฟล์รายละเอียดหลักสูตรทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ความแตกต่างของข้อมูลดังกล่าวสะท้อนว่าหลักสูตรยังไม่มีแนวทางการสื่อสารรายละเอียดหลักสูตรที่ชัดเจนและปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน **หลักสูตรพึงพิจารณา**	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	หลักสูตรได้เริ่มดำเนินการให้ Programme Specification สามารถเข้าถึงได้จริงสำหรับผู้เรียน	ทบทวนแนวทางการสื่อสาร Programme Specification และ Course Specifications ให้ชัดเจนว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มควรได้รับข้อมูลใด ผ่านช่องทางใด และในช่วงเวลาใด รวมทั้งกำหนดให้ข้อมูลที่ใช้สื่อสารเป็นข้อมูลฉบับเดียวกัน เป็นปัจจุบัน และสามารถเข้าถึงได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชาอย่างครบถ้วนและสม่ำเสมอ		
2.2 The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.	จาก SAR หน้า 32–33 และจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรนำแนวคิด OBE และ Constructive Alignment มาใช้ในการปรับโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา โดยกำหนดความเชื่อมโยงระหว่าง PLOs, CLOs, เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และองค์ประกอบ KSEC รวมทั้งเพิ่มกิจกรรมเสริมเพื่อช่วย Reinforce ผลลัพธ์การเรียนรู้บางประการ จากการตรวจ มคอ.3 พบว่าบางรายวิชาเริ่มมีการกำหนด CLOs และเชื่อมโยงกับ PLOs ชัดเจนขึ้น แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนเริ่มนำแนวคิดการออกแบบที่มุ่งผลลัพธ์ไปใช้ในระดับรายวิชา	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและการตรวจเอกสาร พบว่า 1.กระบวนการออกแบบหลักสูตรยังไม่ได้ดำเนินการตามหลัก Backward Curriculum Design อย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ยังไม่พบกระบวนการวิเคราะห์ที่ตรวจสอบย้อนกลับได้ตั้งแต่ Stakeholder Needs ไปสู่การจัดทำ PLOs วิเคราะห์ KSEC จัดทำ โครงสร้าง/รายวิชา - CLOs - Teaching and Learning Activities- Assessment โดยเฉพาะการใช้ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกลุ่มเป้าหมายในอนาคตมาเป็นข้อมูลตั้งต้นในการออกแบบโครงสร้างหลักสูตรอย่างชัดเจน 2.เมื่อพิจารณาการนำแนวคิด Constructive Alignment ไปใช้ในระดับรายวิชา ยังพบความไม่สม่ำเสมอ เช่น Learning Level ของ CLOs หลายข้อไม่สัมพันธ์กับ Action Verb และระดับของ PLOs รายวิชาหลายรายวิชาถูกเชื่อมโยงกับ PLO เดียวทั้งที่เนื้อหาและทักษะของ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		รายวิชาอาจครอบคลุมมากกว่านั้น บางรายวิชายังไม่มี CLO–PLO Mapping ที่ชัดเจน และบางเอกสารมีข้อมูลคลาดเคลื่อนภายใน ประเด็นดังกล่าวสัมพันธ์กับข้อค้นพบใน R1.1 ซึ่งพบว่าตัว PLOs เองยังมีความพร่องด้าน Learning Level จึงส่งผลต่อการถ่ายทอดลงสู่ CLOs และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินในลำดับต่อมา **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกระบวนการออกแบบหลักสูตรโดยใช้หลัก Backward Curriculum Design อย่างเป็นระบบ เริ่มจากการวิเคราะห์ Stakeholder Needs และกำหนด PLOs ที่มีคุณภาพ จากนั้นจึงกำหนด KSEC โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา CLOs กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินให้เชื่อมโยงกันอย่างตรวจสอบย้อนกลับได้		
2.3 The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.	จาก SAR หน้า 33–35 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการรับข้อมูลและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกหลายกลุ่ม เช่น หัวหน้าหน่วยงาน ครูพี่เลี้ยง ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่า และหน่วยงานท้องถิ่น ผ่านการนิเทศ การสัมภาษณ์ และความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก แล้วนำข้อเสนอแนะบางส่วนมาใช้ปรับหรือกำหนดรายวิชาและกิจกรรมของหลักสูตร เช่น รายวิชาสัมมนาปฏิบัติการงาน	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และจาก มคอ.2 พบว่า แม้หลักสูตรมีการเพิ่มและปรับรายวิชาจากข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ กระบวนการนำ Feedback มาใช้ในการออกแบบหลักสูตรยังไม่เป็นระบบเพียงพอ เนื่องจากยังไม่ชัดเจนว่าข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มถูกนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญอย่างไร ก่อนตัดสินใจปรับโครงสร้าง รายวิชา เนื้อหา หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ นอกจากนี้	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	พิธี รัฐพิธีและพระราชพิธี และรายวิชาเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ รวมทั้งนำข้อเสนอแนะระหว่างการนิเทศมาใช้ปรับกิจกรรมเสริมของผู้เรียน สะท้อนว่าหลักสูตรเริ่มนำเสียงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมาใช้ประกอบการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรในบางส่วน	**หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกำหนดกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และจัดลำดับ Feedback จาก Stakeholders โดยเฉพาะ External Stakeholders ให้เป็นระบบ และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะสำคัญนำไปสู่การปรับ PLOs โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา เนื้อหา หรือการประเมินผล รวมทั้งขยายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคการทำงานให้หลากหลายตามเส้นทางอาชีพของบัณฑิต		
2.4 The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.	จาก SAR หน้า 35–36 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรกระจายความรับผิดชอบของ PLOs ไปยังรายวิชาเฉพาะจำนวน 103 หน่วยกิต โดยกำหนดองค์ประกอบ K/S/E/C ที่รายวิชาแต่ละรายวิชารับผิดชอบ และรายวิชาบังคับได้รับการออกแบบให้มีส่วนผลักดันการบรรลุ PLOs ของหลักสูตรครบถ้วน นอกจากนี้หลักสูตรเริ่มนำแนวคิด Learning Level มาใช้ประกอบการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาและ PLOs แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในการกำหนด Contribution ของรายวิชาต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	จากการตรวจ มคอ.3 และการสัมภาษณ์ พบว่า แม้รายวิชาบังคับจะสามารถผลักดัน PLOs ได้ครบถ้วน แต่ ระดับการมีส่วนร่วมของแต่ละรายวิชาต่อการพัฒนา PLOs ยังไม่ได้ถูกกำหนดอย่างเป็นระบบตั้งแต่กระบวนการออกแบบหลักสูตร โดย Mapping ส่วนใหญ่ยังเป็นการระบุว่ารายวิชาหนึ่งรับผิดชอบ PLO ใด เช่น PLO2, PLO3 หรือ PLO4 แต่ยังไม่ได้กำหนดว่ารายวิชานั้นทำหน้าที่ในระดับใดของการพัฒนา เช่น ระดับเริ่มต้น การเสริมแรง หรือระดับที่คาดหวังให้เกิดความชำนาญ นอกจากนี้ ยังพบความไม่สอดคล้องระหว่าง Learning Level ของ PLO กับ CLO ของบางรายวิชา เช่น การกำหนด PLO2 ไว้ที่ระดับ Understanding ขณะที่ CLO ของรายวิชาอยู่ในระดับ Analyze, Create หรือเป็นทักษะปฏิบัติ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่าง Course Description, CLO และ PLO ของบางรายวิชายังไม่สอดคล้องกันอย่างชัดเจน	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		หลักสูตรพึงพิจารณา ทบทวน Curriculum Mapping โดยกำหนดระดับ Contribution ของแต่ละรายวิชาต่อ PLOs ให้ชัดเจนและมีลำดับพัฒนาการ เช่น Introductory–Reinforced–Mastery หรือแนวทางอื่นที่เหมาะสมกับบริบทของหลักสูตร พร้อมพิจารณา Learning Level ของ PLO และ CLO ร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและเสริมแรงผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในหลายรายวิชาและหลายบริบท รวมทั้งทดสอบความครอบคลุมและความสมดุลของ Curriculum Mapping ทั้งหลักสูตร		
2.5 The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated	จาก SAR หน้า 37–40 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรจัดลำดับรายวิชาตามแผนการเรียนและพัฒนาการของศาสตร์ โดยมีการจัดกลุ่มรายวิชาในลักษณะ Basic–Intermediate–Advanced และวางลำดับการเรียนรู้ตามชั้นปี นอกจากนี้ ในภาคเรียนที่ 2/2568 หลักสูตรเริ่มดำเนินการบูรณาการข้ามรายวิชาอย่างเป็นรูปธรรม โดยเชื่อมโยง 3 รายวิชาในการลงพื้นที่ชุมชนร่วมกัน และมีแนวทางขยายการบูรณาการไปยังรายวิชาอื่น สะท้อนว่าหลักสูตรเริ่มพัฒนาการจัดโครงสร้างและการบูรณาการรายวิชาให้มีความต่อเนื่องมากขึ้น	จากการตรวจเอกสารและข้อมูลสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.การจัดลำดับความก้าวหน้าของรายวิชายังไม่ได้ใช้ Learning Level เป็นหลักในการกำหนดอย่างเป็นระบบ แม้หลักสูตรจะจัดกลุ่ม Basic–Intermediate–Advanced แล้ว แต่ยังไม่ชัดเจนว่าหลักเกณฑ์ใดใช้ตัดสินระดับของแต่ละรายวิชา และยังไม่ได้เชื่อม Progression ของรายวิชากับ learning Level 2.ในด้านการบูรณาการ แม้เริ่มมีโครงการบูรณาการ 3 รายวิชา แต่ข้อมูลใน มคอ.3 ยังไม่สอดคล้องกัน เช่น รายวิชาศาสนาโลกระบุว่าบูรณาการกับรายวิชานโยบายสาธารณะฯ ขณะที่รายวิชานโยบายสาธารณะฯ ระบุว่าไม่มีรายวิชาบูรณาการ และหลายรายวิชายังระบุว่าไม่มีการบูรณาการ	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		3.ยังไม่พบการกำหนด CLOs, Teaching and Learning Activities, Assessment ที่จะใช้ยืนยันว่าการบูรณาการดังกล่าวส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการจัดลำดับรายวิชาโดยอิง Learning Level และพัฒนาการของ PLOs/CLOs ให้ชัดเจนตลอดหลักสูตร รวมทั้งออกแบบการบูรณาการข้ามรายวิชาให้มีเป้าหมายการเรียนรู้ร่วม กิจกรรมร่วม วิธีประเมินและเกณฑ์วัดผลร่วมที่สอดคล้องกัน และติดตามผลลัพธ์จากการบูรณาการเพื่อนำไปปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร		
2.6 The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.	จาก SAR หน้า 40–41 และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า หลักสูตรกำหนดรายวิชาเอกเลือก 9 หน่วยกิต และวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนต่อยอดความสนใจและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นอกจากนี้ ในปี 2568 หลักสูตรปรับกระบวนการเลือกวิชา โดยให้นักศึกษาร่วมกันหารือและโหวตเลือกวิชาเอกเลือกก่อนเปิดสอนจริง ซึ่งข้อมูลจากอาจารย์และนักศึกษาสอดคล้องกัน รวมทั้งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อวิจัยหรือโครงงาน และเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาตามความสนใจและความเชี่ยวชาญที่ต้องการพัฒนาได้	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า แม้หลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนเลือกวิชาเอกเลือกมากขึ้น แต่ การเลือกยังเกิดขึ้นในลักษณะการตัดสินใจร่วมของนักศึกษาในรุ่น มากกว่าการเปิดทางเลือกให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกเส้นทางความเชี่ยวชาญของตนเอง โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ยังลงทะเบียนในกลุ่มรายวิชาเดียวกัน และมีแนวโน้มเลือกตาม Guideline ที่หลักสูตรหรืออาจารย์วางไว้ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกระบวนการสำรวจความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลล่วงหน้า และใช้ข้อมูลดังกล่าววางแผนการเปิดรายวิชาเลือก ผู้สอน และสิ่งสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเส้นทางความเชี่ยวชาญตามความสนใจของตนเองได้	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		จริงมากขึ้น รวมทั้งพิจารณากำหนดชุดรายวิชาหรือแนวทางความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ชัดเจน โดยไม่ทำให้การตัดสินใจของคนส่วนใหญ่จำกัดทางเลือกของผู้เรียนส่วนน้อย		
2.7 The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.	จาก SAR หน้า 41–43 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีกระบวนการทบทวนหลักสูตรทั้งในระดับรอบใหญ่และรอบย่อย โดยการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบ 5 ปีมีการนำ Feedback จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เช่น หัวหน้าหน่วยงาน ครูพี่เลี้ยง และศิษย์เก่า มาใช้ประกอบการปรับโครงสร้างหลักสูตรและ PLOs จนนำไปสู่หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567 ขณะเดียวกัน ในระดับรายวิชา หลักสูตรกำหนดให้มีการทบทวนหลังสิ้นภาคการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจาก มคอ.3 และ มคอ.5 และในภาคเรียนที่ 2/2568 ได้เชิญบุคลากรภายนอกหลักสูตรเข้าร่วมเป็นกรรมการทวนสอบการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ซึ่งช่วยเพิ่มมุมมองจากภายนอกและลดการพึ่งพาการประเมินตนเองเพียงอย่างเดียว	แม้หลักสูตรจะมีกลไกการทบทวนทั้งสองระดับ แต่กระบวนการทบทวนยังไม่ปิดวงจรจนสามารถยืนยันผลของการปรับปรุงได้อย่างครบถ้วน โดยยังไม่ชัดเจนว่าผลการทบทวนในแต่ละรายวิชานำไปสู่การแก้ไขอะไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการเมื่อใด และมีการติดตามผลอย่างไรในรอบถัดไป รวมทั้งยังไม่เห็นการสังเคราะห์ผลทบทวนระดับรายวิชาเพื่อใช้ตัดสินใจในระดับหลักสูตรอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การใช้ข้อมูลจากภาคการทำงานเพื่อยืนยันความทันสมัยและความเกี่ยวข้องของหลักสูตรยังควรครอบคลุมผู้ใช้บัณฑิตและเส้นทางอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น และบุคลากรภายนอกที่เข้าร่วมการทบทวนควรมีความเชื่อมโยงกับศาสตร์หรือภาคการทำงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ทบทวนอย่างเหมาะสม **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกระบวนการทบทวนหลักสูตรโดยกำหนดประเด็นที่ต้องปรับ ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ และผลที่เกิดขึ้นให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดวิธีติดตามว่าหลักสูตรและรายวิชายังคงมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและภาคการทำงานอย่างต่อเนื่อง	3	
3. Teaching and Learning Approach			**3**	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
3.1 The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.	จาก SAR หน้า 44-45 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย คือ “บัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อเรียนรู้ตลอด ชีวิตและรับผิดชอบต่อสังคมท้องถิ่น” 2. หลักสูตร กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนทุกรายวิชาต้องสอดแทรกปรัชญา "นักปฏิบัติ" ลง ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจริง อย่างเด่นชัดใน รายวิชาโลกและภูมิศาสตร์สารสนเทศ รายวิชาพลวัตทางวัฒนธรรม และรายวิชาศาสนาโลก อาจารย์ผู้สอนได้ ออกแบบการศึกษาบูรณาการเชิงพื้นที่ ให้นักศึกษาลงพื้นที่ชุมชนเพื่อฝึกปฏิบัติจริงด้วย "เครื่องมือ 7 ชิ้น" ใน การศึกษาและวิเคราะห์ชุมชน	1. หลักสูตรพึงพิจารณา กำหนดกรอบและวิธีการสื่อสารปรัชญาการศึกษาไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทุกกลุ่มให้มีความชัดเจนและทั่วถึง พร้อมทั้งจัดทำสรุปข้อมูลและบันทึกการดำเนินงานเชิงลึกที่แสดงถึงการนำปรัชญาการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ 2. จากการสัมภาษณ์ประธานหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน พบว่า หลักสูตรมีการเผยแพร่ปรัชญาการศึกษาให้ให้นักศึกษาทราบ แต่ยังไม่ปรากฏในการนำสู่กิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน หลักสูตรพึงพิจารณาส่งเสริมและสนับสนุนการนำปรัชญาการศึกษา ลงสู่การปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ พิธีการ หรือพื้นที่จริง แทนการจำลองสถานการณ์หรือบทบาทสมมุติในห้องเรียน เพื่อสะท้อนการเป็นผู้นำและการบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง	3	
3.2 The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.	จาก SAR หน้า 46 1. หลักสูตรได้ "มอบหมาย ให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปี" เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการติดตามการมีส่วน ร่วมในกระบวนการเรียนรู้ทุกรายวิชาเช่น การเลือกกลุ่ม เลือกที่ปรึกษา เลือกหัวข้องานที่จะนำเสนอในแต่ละรายวิชา	จาก SAR หน้า 46 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนนักศึกษา ผลการดำเนินงานยังไม่ชัดเจนที่ยืนยันการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของนักศึกษาในแต่ละรายวิชา หลักสูตรพึงพิจารณาจัดเก็บและแสดงหลักฐานการดำเนินงานจริงที่ยืนยันการมีส่วนร่วมอย่างรับผิดชอบของผู้เรียนในแต่ละรายวิชาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ชิ้นงาน รายงานการค้นคว้า บันทึกการนำเสนอ บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน หรือ	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	2. จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า หลักสูตรได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการเลือกกลุ่มเอง เลือกที่ปรึกษา เลือกหัวข้อการศึกษาค้นคว้าทำรายงานเอง และสามารถประเมินเพื่อนได้	ผลการสะท้อนกลับ (Feedback) จากผู้สอน เพื่อสะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้เกิดขึ้นจริงและมีความครอบคลุมตามที่หลักสูตรระบุ		
3.3 The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.	จาก SAR หน้า 46-47 1. หลักสูตรกำหนดให้มีการจัดการ เรียนการสอนแบบ Active learning ทุกรายวิชา 2. หลักสูตรกำหนดนโยบายให้ทุกรายวิชาต้องมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของแผนการสอน โดยเน้นรูปแบบ Project-Based Learning, Field-Based Learning และ Case-Based Learning	1. หลักสูตรพึงพิจารณารวบรวมและแสดงผลลัพธ์การดำเนินงานจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของผู้เรียนให้มีความชัดเจน เช่น ชิ้นงาน รายงานการศึกษาค้นคว้า บันทึกการนำเสนอ หรือผลการประเมินกิจกรรม เพื่อยืนยันการมีส่วนร่วมจริงของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด 2. หลักสูตรพึงพิจารณาส่งเสริมและกำกับติดตามให้มีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทุกรายวิชาบังคับ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3	3
3.4 The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g. commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to	จาก SAR หน้า 48-50 1. หลักสูตรกำหนดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของหลักสูตรหรือการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของ นักศึกษา คือ 1) มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เชื่อมั่นในตัวเอง และสามารถทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ 2) มีการ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผลและมีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ 3) มีความรับผิดชอบ อดทนในการ ทำงาน และ มีความคิดสร้างสรรค์	1. จาก SAR หน้า 48-50 หลักสูตรพึงพิจารณากำหนดตัวบ่งชี้และเครื่องมือวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long Learning Mindset) ของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อยืนยันการบรรลุทักษะดังกล่าวตามเป้าหมายของหลักสูตร 2. จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรได้กำหนด การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
experiment with new ideas and practices).	และ 4) มีความรับผิดชอบ อดทนในการทำงาน และ มีความคิดสร้างสรรค์ 2. หลักสูตรมอบหมายให้อาจารย์ผู้สอนนำไปสอดแทรกในการจัดการเรียนการสอน และให้คำแนะนำนักศึกษาเพื่อปลูกฝังทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3. หลักสูตรได้จัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการข้ามรายวิชา (ประวัติศาสตร์, นโยบายสาธารณะฯ, และศาสนาโลก) โดยใช้ชุมชนเป็นฐานผ่าน "เครื่องมือศึกษาชุมชน 7 ชิ้น" 4. จากการสัมภาณ์อาจารย์ผู้สอน มีการดำเนินการทำกิจกรรมร่วมกันในรายวิชา บูณาการรายวิชา 3 ศาสตร์ ทั้งศาสนา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ มีการประเมินจากผลงานทั้งงานกลุ่ม มีงานเดี่ยว 5. จากการสัมภาษณ์นักศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ "วิศวกรสังคม" ช่วยส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะการสืบค้นข้อมูลและการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อแก้ไขปัญหาใหม่ๆ และกิจกรรมลงปฏิบัติภาคสนาม ณ อบต. ที่ตนเองอยู่ ในรายวิชาการจัดการองค์กร	learning mindset) จำนวน 4 ข้อ ที่สอดแทรกอยู่ในรายวิชา แต่ยังไม่ชัดเจนใน มคอ.3 และการวัดประเมินผล 3. จากการสัมภาษณ์อาจารย์ พบว่า ยังไม่ทราบ การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learning mindset) ของหลักสูตร และไม่ทราบว่าจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างไร **หลักสูตรพึงพิจารณา** สร้างความเข้าใจร่วมกันแก่คณาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับกรอบแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของหลักสูตร และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การบูรณาการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาของคณะและมหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมวิศวกรสังคม เข้ากับการส่งเสริมและประเมินทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ		
3.5 The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.	จาก SAR หน้า 51-52 และ จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 1. หลักสูตรกำหนดรายวิชาที่เป็น รายวิชาแกนในการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมและแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ รายวิชาการศึกษา	จาก SAR หน้า 51-52 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ยังไม่ชัดเจน ในการกำหนดการวัดประเมินผล หลักสูตรพึงพิจารณารวบรวมและแสดงหลักฐานผลงานของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ชิ้นงาน แนวคิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ผลงานนวัตกรรม แผนธุรกิจ หรือผลผลิตที่สะท้อนถึงการเป็นผู้ประกอบการที่เกิดจากการจัดกิจกรรม	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	ค้นคว้าอิสระด้านศาสนา วัฒนธรรมและสังคมศาสตร์ รายวิชาสหกิจศึกษาทางศาสนา วัฒนธรรมและสังคมศาสตร์ 2. หลักสูตรกำหนดนิยามของ "ผู้ประกอบการ" ในบริบทของสาขาวิชา คือ "ผู้ประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneurship)" ผ่านการทำโครงงานนวัตกรรมหรือแผนธุรกิจเพื่อสังคม และสามารถนำเสนอ (Pitching) หน้าชั้นเรียน- 3. จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า - การเป็นผู้ประกอบการ คือ ผู้ประกอบการทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมชุมชน ใช้เครื่องมือ 7 ชิ้น ในการเก็บข้อมูลชุมชน โดยหลักสูตร เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการตลาด แล้วให้นักศึกษาลงพื้นที่เพื่อดำเนินการศึกษาการเป็นนผู้ประกอบการชุมชน - แนวคิดใหม่ มีการสอนพื้นฐานเบื้องต้นตั้งแต่ ปี 1 นำไปสู่การทำโปรเจค ในรายวิชา CWIE ใน ปี 3	การเรียนการสอน พร้อมแสดงความเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcomes) และวิธีการประเมินผล ในการปลูกฝังแนวคิดใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และความมีจิตวิญญาณผู้ประกอบการ		
3.6 The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.	จาก SAR หน้า 52-53 1. หลักสูตรมีกลไกการทบทวนย่อยระดับรายวิชาทุกภาคเรียน โดยในภาคเรียนที่ 2/2568 (20 มีนาคม 2569) มีการนำ มคอ.3 และ มคอ.5 มาทบทวนร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (ผศ.วาสนา บันลือหาญ) รวมถึงนำข้อมูลจากการนิเทศก์งานมาปรับปรุงเป็นกิจกรรมเสริม	1. หลักสูตรพึงพิจารณา ทบทวนความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) และความสอดคล้องกับความต้องการของภาคการทำงานให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น 2. จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการทบทวนการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา แต่ยังไม่ชัดเจนในการดำเนินงาน ในวงรอบการ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	2. ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรมีการ ทบทวนการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2568 ร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	ทบทวนว่ามีการนำเอาผลการทบทวนไปทำอย่างไร นำไปวางแผนอย่างไร ปรับปรุงการเรียนสอนให้ตอบภาคการทำงานอย่างไร หลักสูตรพึงพิจารณา การกำหนดกระบวนการนำผลการทบทวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวงรอบไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ตอบโจทย์การทำงานจริง และเปิดโอกาสให้ภาคการทำงานหรือผู้แทนจากสายงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมทบทวนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลาย เหมาะสม และเป็นกลางตามเกณฑ์		
4. Student Assessment			**2**	
4.1 A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.	จาก SAR หน้า 55-56 1. หลักสูตรมีรูปแบบการวัดและประเมินผลของ CLOs รายวิชาที่หลากหลาย กำหนดให้มีการประเมินทั้งแบบ Formative Assessment (เพื่อพัฒนาผู้เรียนระหว่าง เรียน เช่น การให้ Feedback ชิ้นงานย่อย, Peer-Assessment) และ Summative Assessment 2.หลักสูตรมีการวัดประเมินผล เช่น 1) การสอบวัดความรู้กลางภาคและปลายภาค 2) การประเมินผลงาน 3) การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม และ 4) การประเมินจากการนำเสนอ 3. หลักสูตรมีวิธีการวัดและประเมินผล 3 วิธี คือ 1) จัดกิจกรรมงานเดี่ยวและงานกลุ่ม 2) ทำการประเมินผล	จาก SAR หน้า 55-56 และ จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หลักสูตรพึงพิจารณาแสดงรายละเอียดและหลักฐานกระบวนการวัดและประเมินผลในรายวิชาให้มีความชัดเจน โดยครอบคลุมทั้งการประเมินเพื่อวินิจฉัยผู้เรียนก่อนเรียน (Diagnostic Assessment) การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนระหว่างเรียน (Formative Assessment) และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ (Summative Assessment) ให้มีความสอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของ CLOs ที่กำหนดไว้	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	ระหว่างการเรียนการสอน 3) การประเมินผลหลังเรียนโดยการสอบทั้งอัตนัยและปรนัย			
4.2 The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	จาก SAR หน้า 56-58 1. หลักสูตรมีนโยบายการวัดและประเมินผลเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2566 2. หลักสูตรได้ใช้ประกาศของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เรื่อง การอุทธรณ์ผลการเรียนของ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 3. หลักสูตรได้มีมติให้คณาจารย์ในหลักสูตร รับเรื่องราวร้องทุกข์และการให้ คำปรึกษาแก่นักศึกษา โดยกำหนดออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เสนาเวียง ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ อาจารย์ ดร.ชมนาถ แปลงมาลย์ ให้คำปรึกษาด้านทักษะชีวิต และอาจารย์ณัฐพล นาทันตอง ให้คำปรึกษาด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา เพื่อดูแลให้คำปรึกษาก่อนการร้องเรียนโดยมีอาจารย์ที่ ปรึกษาแต่ละชั้นปีกำกับดูแลเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการร้องเรียน 4. จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารคณะ คณะมีการจัดทำระบบอุทธรณ์ร้องทุกข์ และสื่อสารไว้บนเว็บไซต์คณะ ในเมนูสายตรงคณบดี/รับเรื่องร้องเรียน	จาก SAR หน้า 56-58 หลักสูตรพึงพิจารณาแสดงรายละเอียดและหลักฐานกระบวนการวัดและประเมินผลในรายวิชาให้มีความชัดเจน โดยครอบคลุมทั้งการประเมินเพื่อวินิจฉัยผู้เรียนก่อนเรียน (Diagnostic Assessment) การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนระหว่างเรียน (Formative Assessment) และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ (Summative Assessment) ให้มีความสอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของ CLOs ที่กำหนดไว้ จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษาไม่ทราบนโยบายการอุทรณ์และร้องเรียนของคณะ นักศึกษาทราบแค่ว่าถ้ามีปัญหาเรื่องเกรดให้ไปติดต่อเขียนคำร้องที่ฝ่ายทะเบียน หลักสูตรพึงพิจารณาพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายขั้นตอนการอุทธรณ์ผลการเรียน และการร้องเรียนของคณะและหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในลำดับขั้นตอนและช่องทางการดำเนินงานที่ถูกต้อง	3	
4.3 The assessment standards and procedures for student progression and degree	จาก SAR หน้า 58-59 1. หลักสูตรการประเมินผู้เรียนต้องมีมาตรฐานและกระบวนการที่แสดงความก้าวหน้าและการสำเร็จการศึกษา	จาก SAR หน้า 58-59 หลักสูตรพึงพิจารณาแสดงรายละเอียดการดำเนินงานและกลไกการส่งเสริมผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะ (เช่น เกณฑ์ความรู้ความสามารถ	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	ของ ผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน มีการสื่อสารไปยังผู้เรียน และนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ 2. หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษามีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย การศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2566 จึงจะขอสำเร็จการศึกษาได้ 3. หลักสูตรกำหนดให้มีการทบทวนกระบวนการแจ้งเตือนเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงในการออกกลางคัน (Dropout) และป้องกันการตกหล่นของนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย	ด้านภาษาอังกฤษ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ IT) พร้อมทั้งพัฒนาระบบการกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนให้มีความชัดเจนและเป็นระบบยิ่งขึ้น จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า การสื่อสารไปยังผู้เรียนยังสื่อสารไม่สม่ำเสมอ มีการสื่อสารแค่ตอนช่วงเปิดเทอม หลักสูตรพึงพิจารณาวางแผนและพัฒนากระบวนการสื่อสารข้อมูล ข่าวสาร และแนวปฏิบัติต่างๆ ไปยังผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และครอบคลุมตลอดปีการศึกษา		
4.4 The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.	จาก SAR หน้า 60 1. หลักสูตรกำหนดนโยบายให้ทุกรายวิชาต้องใช้วิธีการประเมินที่มีมาตรฐาน โดยกำหนดให้ผู้สอนจัดทำแบบประเมิน แบบทดสอบ และเกณฑ์การประเมิน มีการใช้ Analytic Rubrics ประเมินงานโครงการและการนำเสนอผลงาน และใช้ Marking Schemes สำหรับข้อสอบ อัตนัย 2. หลักสูตรกำหนดกลไกการตรวจสอบเครื่องมือวัดผลก่อนนำไปใช้ (Validity & Reliability) และกำหนดให้แจ้งเกณฑ์ ระยะเวลาในการประเมิน (Timelines) และกฎระเบียบ (Regulations) ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าผ่าน มคอ.3 ผู้สอนทุกรายวิชาได้กำหนด Regulations 3. หลักสูตรได้จัดตั้งคณะกรรมการทวนสอบ มคอ.3 และข้อสอบ โดยทำหน้าที่ตรวจสอบว่าเครื่องมือและ วิธีการวัด	จาก SAR หน้า 60 1. หลักสูตรพึงพิจารณา พัฒนาและจัดทำเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Scoring Rubrics) ที่เป็นมาตรฐานกลางของหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการประเมินผลงานกลุ่ม การนำเสนอสัมมนา และการฝึกปฏิบัติภาคสนาม เพื่อให้การวัดผลมีความเป็นเอกภาพ 2. หลักสูตรพึงพิจารณา กำหนดเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทุกรายวิชา พร้อมทั้งวางระบบการตรวจสอบความตรง (Validity) ความเที่ยงตรง (Reliability) และความยุติธรรม (Fairness) ของแบบทดสอบและเครื่องมือประเมินผลให้มีความชัดเจนและมีมาตรฐาน 3. จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กำหนดการวัดประเมินผล โดยใช้ Rubrics (ใน มคอ.3 ยัง	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	ประเมินผลตรงสอดคล้อง (Validity) กับระดับการเรียนรู้ของ CLOs และมี Marking Schemes ที่ ชัดเจนเพื่อสร้างความเที่ยงตรง (Reliability)	ไม่ใช่เกณฑ์ของ Rubrics) ยังไม่ได้ใช้ Marking schemes ในส่วนของข้อสอบ ไม่ได้มีการตรวจสอบอำนาจจำแนก การตรวจสอบการเที่ยงตรง		
4.5 The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.	จาก SAR หน้า 61 1-หลักสูตรได้กำหนดระยะเวลาในการบรรลุ PLOs ตามข้อ R1.5 2- หลักสูตรได้กำหนดวิธีวัดและประเมินผลการบรรลุ CLOs ตามข้อ R4.1	หลักสูตรพึงพิจารณา กำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับ PLOs ที่หลักสูตรกำหนด ควรทบทวนการวัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) ให้สามารถวัดผลได้จริง มีความสอดคล้อง และส่งผลต่อการผลักดันการบรรลุ PLOs ภาพรวมของหลักสูตรอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งกำหนดระบบและกลไกในการนำคะแนนประเมินรายวิชามาประมวลผล สะท้อน และยืนยันระดับการบรรลุ PLOs ของหลักสูตรให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ยังไม่ชัดเจนในวิธีการ เครื่องมือ และผลการนำคะแนนประเมินรายวิชามาสะท้อนการบรรลุ PLOs ของหลักสูตร	1	
4.6 Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.	1. จาก SAR หน้า 62 หลักสูตรกำหนดนโยบายให้ทุกรายวิชาต้องมี "แผนการให้ Feedback เชิง พัฒนาการ" ระบุไว้ใน มคอ.3 2. จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน หลักสูตรกำหนดกรอบเวลาการคืนข้อมูลป้อนกลับ (Feedback Timeline) สำหรับ ชิ้นงานสำคัญ ว่าต้องคืนผลงานพร้อมคำแนะนำเชิง	1. จาก SAR หน้า 62 หลักสูตรพึงพิจารณารวบรวมและแสดงข้อมูล หลักฐาน ร่องรอยเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการดำเนินงานในกระบวนการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบก่อนการประเมินผลตัดเกรด เพื่อให้สะท้อนถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างชัดเจน	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	คุณภาพภายในเวลาไม่เกิน 2 สัปดาห์หลังส่งงาน หรืออย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนการประเมินในขั้นถัดไป 3. ในรายวิชาที่เน้นโครงงานและงานกลุ่ม หลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดให้มีกิจกรรม "Feedback Clinic" หลังการนำเสนองาน	2. จากการสัมภาษณ์นักศึกษา ความถี่และระยะเวลาที่ได้รับคะแนนหรือข้อมูลป้อนกลับจากอาจารย์ผู้สอนในแต่ละงานในการเรียนครั้งต่อไป แต่ในการ Feedback อาจารย์จะ Feedback ในโพสต์ของเฟสบุ๊คที่ส่งงาน ทำให้เพื่อนที่ส่งงานล่าช้า เกิดการลอกงานคนที่ส่งก่อน นักศึกษาจึงอยากให้มีการส่งเป็นรายบุคคลเพื่อความเป็นส่วนตัวมากยิ่งขึ้น		
4.7 The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.	จาก SAR หน้า 63 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 1. หลักสูตรได้จัดทำแผนการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการวัดประเมินผล โดย กำหนดให้ทุกรายวิชาที่เปิดสอนต้องผ่านการทบทวน 2 ส่วนหลัก คือ 1) ความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง โดย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และ 2) ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยการเชิญศิษย์เก่าและ เครือข่ายภาควัฒนธรรมร่วมประเมินเครื่องมือวัดผล 2. หลักสูตรได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสาขาวิชา มาเป็นผู้ตรวจสอบอิสระเพื่อทวนสอบความเหมาะสมของเครื่องมือวัดผลใน มคอ.3 และ มคอ.5 ทุกรายวิชา 3. จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร วิธีการทบทวนการวัดและประเมินผลที่มีการทบทวนครบทุกรายวิชา	หลักสูตรพึงพิจารณา กำหนดกระบวนการและวิธีการทบทวนระบบการวัดและประเมินผลให้มีความชัดเจน โดยเน้นความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) และตอบโจทย์ความต้องการของภาคการทำงาน (Industry Needs) จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กระบวนการทบทวนระบบการวัดและประเมินผลของหลักสูตร ยังไม่ได้มุมมองของภาคสายงานในอนาคต หลักสูตรพึงพิจารณาเปิดโอกาสให้ภาคสายงานในอนาคต (Industry Needs) และบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมให้มุมมองและข้อเสนอแนะในกระบวนการทบทวนระบบการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล เพื่อให้มีความสอดคล้องและตอบโจทย์ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) และระดับหลักสูตร (PLOs) อย่างเป็นรูปธรรม	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
5. Academic Staff			**3**	
5.1 The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.	จาก SAR หน้าที่ 65-67 1. หลักสูตรมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามเกณฑ์มาตรฐานจำนวน 5 คน ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา 2. หลักสูตรมีแผนอัตรากำลังของอาจารย์ แผนการสืบทอดตำแหน่ง แผนการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์	-	4	
5.2 The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.	จาก SAR หน้าที่ 68-69 1. หลักสูตรมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทั้ง 5 คน ปัจจุบันมีตำแหน่งทางวิชาการระดับ "ผู้ช่วยศาสตราจารย์" จำนวน 2 คน และระดับปริญญาเอก 3 คน ปริญญาโท 2 คน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 2. หลักสูตรมีการแสดงภาระงานของอาจารย์ (staff workload) โดยมีการวัดและ กำกับติดตามเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีการวัดและประเมินผลโดย กระบวนการปฏิบัติงานประจำปี ปีละ 2 ครั้ง ที่กำกับติดตามโดยประธานหลักสูตร	หลักสูตรพึงพิจารณา รวบรวมและแสดงผลลัพธ์การดำเนินงานตามภาระงานหลักของอาจารย์ ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การทำวิจัย และการบริการวิชาการ ให้มีความครอบคลุมและชัดเจน ควรมีการวางกลไกการกำกับติดตามการดำเนินงานตามภาระงานหลักอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมและรักษาคุณสมบัติของอาจารย์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานพร้อมทั้งหนุนเสริมการดำเนินงานที่มีคุณภาพ และกำหนดแนวทางการคำนวณภาระงานเต็มเวลา (FTE) และการกำกับติดตามสัดส่วนภาระงานของอาจารย์เป็นรายบุคคล พร้อมทั้งนำผลการคำนวณและประเมินดังกล่าวไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาอัตรากำลังอย่างเป็นรูปธรรม	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
5.3 The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.	จาก SAR หน้าที่ 69-71 1. หลักสูตรมีการกำหนด สมรรถนะ ของอาจารย์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่องการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะและการกำหนดความคาดหวังที่จำเป็นในการปฏิบัติงานสำหรับตำแหน่งบุคลากร มหาวิทยาลัยราช ภัฏมหาสารคาม พ.ศ.2565 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) 2) การบริการที่ดี (Service Mind) 3) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) 4) การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม (Integrity) 5) การทำงานเป็นทีม (Teamwork)	1. จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หลักสูตรยังไม่มีการกำหนดกรอบสมรรถนะความเป็นครู หลักสูตรพึงพิจารณากำหนดกรอบสมรรถนะความเป็นครู/สมรรถนะของอาจารย์ผู้สอนให้มีความชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์และการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 2. จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารคณะ พบว่า คณะมีการกำหนดสมรรถนะบุคลากรสายวิชาการ และนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารคณะ แต่ยังมีประเด็นในการแก้ไข คณะจึงได้นำลับมาทบทวนอีกครั้ง ซึ่งยังไม่ได้สื่อสารให้กับอาจารย์ได้ทราบ	3	
5.4 The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	จาก SAR หน้า 72–73 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมอบหมายภาระงานให้อาจารย์ทั้ง 5 คนครอบคลุมภารกิจด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานอื่น ๆ โดยการจัดผู้สอนในรายวิชาส่วนใหญ่พิจารณาจากคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และความถนัดของอาจารย์ เช่น อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านปรัชญาและศาสนารับผิดชอบรายวิชาด้านศาสนา ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมรับผิดชอบรายวิชาด้านวัฒนธรรมและมรดกภูมิปัญญา ผู้มีพื้นฐานด้านประวัติศาสตร์รับผิดชอบรายวิชาประวัติศาสตร์และท้องถิ่นศึกษา และผู้มีพื้นฐานด้าน	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน พบว่า การมอบหมายรายวิชายังไม่ได้ใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเป็นหลักอย่างสม่ำเสมอในทุกกรณี โดยบางรายวิชาจัดผู้สอนตามความจำเป็นด้านการบริหารภาระงาน ทำให้อาจารย์บางคนต้องรับผิดชอบรายวิชาที่ไม่ได้ตรงกับพื้นฐานการศึกษาโดยตรง แม้ยังอยู่ในกรอบศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและสามารถศึกษาเพิ่มเติมเพื่อสอนได้ สะท้อนว่ากระบวนการจัดสรรหน้าที่ยังต้องสร้างความสมดุลระหว่างความจำเป็นของหลักสูตรกับความเหมาะสมด้านความเชี่ยวชาญของผู้สอน นอกจากนี้การพิจารณาความเหมาะสมยังเห็นชัดในภาระงานสอนมากกว่าหน้าที่ด้านการวิจัย บริการวิชาการ งานบริหาร และ	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	รัฐศาสตร์/บริหารรัฐกิจรับผิดชอบรายวิชาด้านองค์การ นโยบายสาธารณะ และเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้อาจารย์สะท้อนความเหมาะสมของภาระงานเพื่อใช้ประกอบการปรับการมอบหมายหน้าที่	การดูแลนักศึกษา และยังไม่เห็นการใช้ผลจากการปฏิบัติงาน หรือ Feedback เพื่อยืนยันว่าการจัดสรรหน้าที่เหมาะสมและนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีเพียงใด **หลักสูตรพึงพิจารณา** ใช้คุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และความถนัดเป็นหลักในการมอบหมายหน้าที่อย่างสม่ำเสมอครอบคลุมทุกภารกิจ พร้อมวิเคราะห์ช่องว่างของความเชี่ยวชาญที่หลักสูตรต้องการ และเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาอาจารย์ เพื่อรองรับรายวิชาหรือภารกิจเฉพาะทางที่ยังขาดผู้รับผิดชอบที่ตรงกับศาสตร์ รวมทั้งใช้ Feedback และผลการปฏิบัติงานเป็นข้อมูลในการทบทวนการจัดสรรภาระงานในรอบถัดไป		
5.5 The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.	จาก SAR หน้า 73–75 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรใช้ระบบประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยในการพิจารณาความก้าวหน้าของอาจารย์ โดยมีการประเมินเป็นรอบ ครอบคลุมภารกิจด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ใช้หลักฐานผลการปฏิบัติงานประกอบการพิจารณา มีคณะกรรมการประเมิน การประเมินตนเอง และ Peer Review รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรตรวจสอบและเพิ่มเติมหลักฐานได้ สำหรับความก้าวหน้าด้านตำแหน่งทางวิชาการ หลักสูตรมีการนำ	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ พบว่า การนำระบบ Merit ไปใช้ในการพิจารณาความก้าวหน้าและผลตอบแทนยังมีข้อกังวลด้านความเหมาะสมและความเป็นธรรมในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะในกลุ่มอาจารย์รุ่นใหม่ที่สัญญาจ้างยังไม่มีการส่งเสริมให้เกิดการขึ้นเงินเดือน ขณะที่กระบวนการพิจารณาหลักยังขึ้นกับนโยบายและเกณฑ์ระดับคณะและมหาวิทยาลัย **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานเชื่อมโยงกับการพัฒนาความก้าวหน้าของอาจารย์อย่างเป็นระบบ สื่อสารหลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณาให้บุคลากร	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	ระบบ Coaching มาใช้สนับสนุนอาจารย์รุ่นใหม่ในการวางแผนและเตรียมผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ	เข้าใจตรงกัน ติดตามความสม่ำเสมอและความเป็นธรรมของการใช้เกณฑ์ระหว่างบุคคล และนำผลประเมินมาใช้กำหนดแผนพัฒนาสำหรับอาจารย์ที่ยังไม่บรรลุเกณฑ์ความก้าวหน้า		
5.6 The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.	จาก SAR หน้า 75–76 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรและมหาวิทยาลัยมีการกำหนดสิทธิ สิทธิประโยชน์ สวัสดิการ บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณวิชาชีพของอาจารย์ไว้อย่างชัดเจน ครอบคลุมทั้งการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการปฏิบัติงานในบทบาทต่าง ๆ ของบุคลากร รวมถึงการส่งเสริมเสรีภาพทางวิชาการภายใต้กรอบจริยธรรมและกฎหมาย นอกจากนี้ มีการสื่อสารข้อมูลผ่านหลายช่องทาง เช่น การประชุมบุคลากร หนังสือเวียน เว็บไซต์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์คณะ กลุ่ม Line และ Facebook ภายในสาขา ทำให้อาจารย์สามารถเข้าถึงข้อมูลสิทธิและสวัสดิการต่าง ๆ ได้ เช่น สิทธิในการเข้าร่วมสโมสรอาจารย์ กองทุนสวัสดิการกู้ยืม สิทธิของอาจารย์ใหม่ และสิทธิด้านการปฏิบัติงาน จากการสัมภาษณ์ พบว่า บุคลากรมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของตน และไม่พบประเด็นสำคัญที่สะท้อนว่ามีข้อจำกัดต่อเสรีภาพทางวิชาการหรือการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ตามที่กำหนด		4	
5.7 The programme to show that the training and developmental	จาก SAR หน้า 76–79 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า ประธานหลักสูตรและอาจารย์มีการหารือ	จากการสัมภาษณ์ พบว่า หลักสูตรยังมีกระบวนการ Training Needs Analysis ที่ดำเนินการร่วมกันอย่างเป็น	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.	เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาของบุคลากร และเริ่มกำหนดประเด็นที่จำเป็นต่อการพัฒนาอาจารย์ เช่น การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ การเพิ่มความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวิจัยและการประกันคุณภาพ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางพัฒนาอาจารย์ทั้งด้านตำแหน่งทางวิชาการ การอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน และการพัฒนารายบุคคล โดยมีความพยายามเชื่อมโยงประเด็นการพัฒนากับบทบาทของอาจารย์และ PLOs ของหลักสูตร	ระบบในระดับหลักสูตร โดยประเด็นการพัฒนาหลายส่วนยังมาจากการพิจารณาหรือข้อเสนอของประธานหลักสูตรมากกว่าการวิเคราะห์ Gap ของอาจารย์แต่ละคนเทียบกับสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของหลักสูตร นอกจากนี้ การกำหนดความต้องการพัฒนายังไม่เชื่อมต่ออย่างชัดเจนกับการจัดลำดับความสำคัญ การจัดสรรทรัพยากร ระยะเวลาดำเนินการ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง ขณะที่กิจกรรมพัฒนาที่รายงานบางส่วนเป็นผลจากปี 2566 จึงยังไม่สามารถใช้ยืนยันการดำเนินงานตาม Needs ของปี 2568 ได้อย่างครบถ้วน 2.ไม่พบการติดตามหลังการพัฒนาว่าอาจารย์ได้นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปยกระดับการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ดำเนินการวิเคราะห์ Training Needs Analysis ของอาจารย์เป็นรายบุคคลและระดับหลักสูตร โดยวิเคราะห์ Gap ระหว่างสมรรถนะที่มีอยู่กับสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของหลักสูตร จัดลำดับความสำคัญของ Needs และเชื่อมผลไปสู่ Individual/Staff Development Plan ที่ระบุกิจกรรม ผู้รับผิดชอบ ทรัพยากร ระยะเวลา และผลลัพธ์ที่คาดหวัง พร้อมประเมินผลหลังการพัฒนาเพื่อยืนยันว่ากิจกรรมดังกล่าวตอบสนองต่อ Need ที่วิเคราะห์ไว้และนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานจริง		

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
5.8 The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.	จาก SAR หน้า 79–81 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า อาจารย์ได้รับการสนับสนุนและการยอมรับผ่านกลไกระดับมหาวิทยาลัยและคณะ เช่น ค่าตอบแทนการตีพิมพ์ผลงานระดับชาติและนานาชาติ รางวัลผลงานที่ได้รับการอ้างอิง รางวัลการนำเสนอผลงาน และการสนับสนุนค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ของคณะ รวมทั้งมีการยกย่องผู้ได้รับตำแหน่งทางวิชาการ ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และการมอบเกียรติบัตรด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ กลไกดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานและพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการวิจัย	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และการพิจารณากระบวนการดำเนินงาน พบว่า ระบบนโยบายกระตุ้นให้อาจารย์อยากทำงาน อยากพัฒนาตนเอง เป็นอาจารย์ที่มีคุณภาพด้านการเรียนการสอน วิจัย บริการวิชาการ ระบบการให้รางวัล/ความชื่นชมส่งเสริมทำให้อาจารย์อยากสอนและอยากทำวิจัย หรือบริการวิชาการ การยกย่องให้เกียรติอาจารย์ โดยกลไกที่ใช้อยู่เน้นการให้รางวัลจากผลผลิต โดยเฉพาะจำนวนและระดับการเผยแพร่งานวิจัย มากกว่าการประเมินคุณภาพและผลกระทบของการปฏิบัติงานด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการอย่างรอบด้าน 2.ในระดับหลักสูตรยังไม่มีระบบการยอมรับหรือชื่นชมผลงานด้านการสอนหรือการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ และยังไม่สามารถยืนยันได้ว่ากลไกรางวัลที่มีอยู่ช่วยเพิ่มแรงจูงใจหรือยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์อย่างไร **คณะ/มหาวิทยาลัยพึงพิจารณา** ทบทวนระบบนโยบายกระตุ้นให้อาจารย์อยากทำงาน อยากพัฒนาตนเอง เป็นอาจารย์ที่มีคุณภาพด้านการเรียนการสอน วิจัย บริการวิชาการ ระบบการให้รางวัล/ความชื่นชมส่งเสริมทำให้อาจารย์อยากสอนและอยากทำวิจัย หรือบริการวิชาการ การยกย่องให้เกียรติอาจารย์ โดยกลไกที่ใช้อยู่เน้นการให้รางวัลจากผลผลิต โดยเฉพาะจำนวนและระดับการเผยแพร่งานวิจัย มากกว่าการประเมินคุณภาพ	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		และผลกระทบของการปฏิบัติงานด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการอย่างรอบด้าน		
6. Student Support Service			**3**	
6.1 The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.	จาก SAR หน้า 82–84 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการทบทวนแผนรับนักศึกษาก่อนเสนอมหาวิทยาลัย กำหนดจำนวนรับ คุณสมบัติผู้สมัคร เกณฑ์ และขั้นตอนการรับเข้าอย่างชัดเจน โดยปี 2568 กำหนดรับ 30 คน มีผู้สมัคร 37 คน และลงทะเบียนจริง 27 คน กระบวนการรับสมัครดำเนินการผ่านระบบกลางของมหาวิทยาลัย และมีการสื่อสารข้อมูลผ่านเว็บไซต์รับสมัคร เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์หลักสูตร และ Facebook Page จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า สามารถเข้าถึงข้อมูลการสมัครได้ง่ายและเข้าใจกระบวนการรับเข้า สะท้อนว่าระบบรับเข้าได้รับการกำหนดและสื่อสารให้กลุ่มเป้าหมายใช้งานได้จริง		4	
6.2 Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.	จาก SAR หน้า 84–85 และการสัมภาษณ์ พบว่า หลักสูตรจัดทำแผนสนับสนุนผู้เรียนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ครอบคลุม 3 มิติ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการใช้ชีวิต โดยมีการดำเนินกิจกรรมจริง เช่น การพัฒนาทักษะภาคสนาม การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกงาน/CWIE การส่งเสริมการทำวิจัยและนำเสนอผลงาน การพัฒนาทักษะชีวิตผ่านกิจกรรมวิศวกรสังคม การติดตามผลการเรียน การให้คำปรึกษา ทุนการศึกษา และการสนับสนุน	แม้หลักสูตรมีแผนและมีการดำเนินกิจกรรมจริง แต่กระบวนการกำกับติดตามคุณภาพและความเพียงพอของบริการสนับสนุนยังไม่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน โดยผลการดำเนินงานของหลายกิจกรรมยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด และยังไม่เห็นการใช้ข้อมูลผลลัพธ์ของกิจกรรมมาทบทวนว่าบริการที่จัดมีความเพียงพอ เหมาะสม และควรปรับในด้านใด	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	งานผู้ช่วยวิจัย/ผู้ช่วยสอน แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรเริ่มวางแผนบริการสนับสนุนผู้เรียนในลักษณะที่ครอบคลุมมากขึ้นทั้งในมิติระยะสั้นและระยะยาว	**หลักสูตรพึงพิจารณา** กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดของบริการสนับสนุนแต่ละด้านให้ชัดเจน พร้อมติดตามผลการดำเนินงานและใช้ข้อมูลดังกล่าวทบทวนแผนระยะสั้นและระยะยาว เพื่อยืนยันว่าบริการที่จัดสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ การวิจัย และการพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าหมาย		
6.3 An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.	จาก SAR หน้า 85–87 และการสัมภาษณ์ พบว่า หลักสูตรใช้ระบบทะเบียนกลางของมหาวิทยาลัยในการติดตามผลการเรียน มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักศึกษาเป็นรายบุคคล กำหนดให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และมีช่องทางติดต่อผ่าน Gmail และ Line นอกจากนี้ หลักสูตรเริ่มนำข้อมูลจาก Course Syllabus มาใช้พิจารณาภาระงานของนักศึกษา และกำหนด Progress Report สำหรับรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระและรายวิชาฝึกงาน เพื่อให้สามารถให้ Feedback และดำเนิน Corrective Action ระหว่างกระบวนการเรียนรู้ได้	ระบบติดตามยัง ไม่ครอบคลุมและเชื่อมโยงครบทั้ง Student Progress, Academic Performance และ Workload Monitoring อย่างเป็นระบบเดียวกัน โดยการติดตามผลการเรียนรายบุคคลมีร่องรอยชัดกว่าการติดตามความก้าวหน้าตามช่วงสำคัญของหลักสูตรและการวิเคราะห์ภาระงานของผู้เรียน ยังไม่เห็นการกำหนดระดับ Workload ที่เหมาะสมหรือเกณฑ์ที่ใช้ระบุภาระงานสูงเกินไป รวมทั้งระบบ Early Warning เพื่อจำแนกนักศึกษาที่มีความเสี่ยงและเชื่อมต่อไปสู่การช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ **หลักสูตรพึงพิจารณา** พัฒนาระบบติดตามให้ครอบคลุม 3 มิติ ได้แก่ ความก้าวหน้าตามเส้นทางการศึกษา ผลการเรียนรายบุคคล และภาระงานของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์แจ้งเตือนและเชื่อมข้อมูลไปสู่ Feedback, Corrective Action และการติดตามผลหลังให้ความช่วยเหลือ	3	
6.4 Co-curricular activities, student competition, and other student	จาก SAR หน้า 87–89 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่าง		4	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
support services are shown to be available to improve learning experience and employability.	ต่อเนื่องอย่างน้อย 6 กิจกรรม ครอบคลุมการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน การเรียนรู้จากพื้นที่จริง การทำวิจัยชุมชน การฝึกปฏิบัติภาคสนาม การเรียนรู้การจัดการองค์กร และการนำเสนอผลจากภาคสนาม โดยเฉพาะกิจกรรม วิศวกรสังคม และการทำงานร่วมกับชุมชนที่ช่วยพัฒนาความรู้ทักษะการปฏิบัติ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะชีวิต หลักสูตรยังเชื่อมกิจกรรมกับ PLOs เพื่อใช้กิจกรรมนอกชั้นเรียนสนับสนุนประสบการณ์การเรียนรู้และความพร้อมในการทำงานของผู้เรียน จากการสัมภาษณ์พบว่ากิจกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นจริงและเป็นส่วนสำคัญของประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา			
6.5 The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.	จาก SAR หน้า 89–90 พบว่า คณะมีบุคลากรสายสนับสนุน 10 คน ครอบคลุมงานสำคัญ เช่น วิชาการ บุคลากร ธุรการ แผนงาน การเงิน พัสดุ คอมพิวเตอร์ บัณฑิตศึกษา และพัฒนานักศึกษา และมีการกำหนดสมรรถนะพื้นฐานตั้งแต่การรับเข้า รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานทุก 6 เดือนตามระบบของมหาวิทยาลัยและคณะ แสดงให้เห็นว่ามีโครงสร้างบุคลากรและกลไกการประเมินพื้นฐานรองรับการให้บริการ	จากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์กระบวนการ พบว่า การกำหนดและประเมินสมรรถนะของสายสนับสนุนยังไม่ได้เชื่อมโยงอย่างชัดเจนกับความต้องการของผู้ใช้บริการและลักษณะงานเฉพาะที่บุคลากรรับผิดชอบ การประเมินที่มีอยู่ยังเป็นระบบกลางมากกว่าการใช้ Competency Gap เพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการในแต่ละหน้าที่ อีกทั้งยังไม่เห็นการนำผลการประเมินไปใช้ปรับการจัดคน พัฒนาสมรรถนะหรือปรับกระบวนการบริการให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์อย่างเป็นระบบ **หลักสูตรและคณะพึงพิจารณา** ทบทวนการวิเคราะห์สมรรถนะที่จำเป็นตามบทบาทของบุคลากรสายสนับสนุนแต่ละงาน เชื่อมผลประเมินกับ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		Needs ของผู้รับบริการ และนำ Gap ที่พบไปใช้วางแผนพัฒนา ปรับบทบาทหรือกระบวนการทำงาน เพื่อให้บริการมีความราบรื่นและตอบสนอง Stakeholders ได้ดียิ่งขึ้น		
6.6 Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.	จาก SAR หน้า 91–92 พบว่า หลักสูตรใช้ข้อมูลความพึงพอใจจากระบบส่วนกลางในการติดตามประสบการณ์ของผู้เรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น ความสะดวกในการเรียน การรับเข้า การติดต่อเจ้าหน้าที่ ข้อมูลสารสนเทศของหลักสูตร และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และมีแนวคิดนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาระบบดูแลและสนับสนุนผู้เรียน	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษา ไม่พบการประเมินผลการให้การบริการและช่วยเหลือผู้เรียนของเจ้าหน้าที่สานสนับสนุน สนับสนุนในระดับคณะยังไม่ได้ถูกประเมินอย่างเป็นระบบเดียวกัน 2.ไม่พบการกำหนดคู่เทียบหรือกระบวนการเรียนรู้จากหน่วยงานที่มีผลการดำเนินงานดี เพื่อใช้พัฒนาคุณภาพบริการ **หลักสูตรและคณะพึงพิจารณา** ทบทวนระบบประเมินบริการสนับสนุนให้ครอบคลุมบริการหลักที่ผู้เรียนใช้จริง กำหนดคู่เทียบที่เหมาะสมเพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติให้การบริการและช่วยเหลือผู้เรียนของเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่ดี	2	
7. Facilities and Infrastructure			**3**	
7.1 The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.	จาก SAR หน้า 94–95 และการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะฯ พบว่า หลักสูตรมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสาขาวิชา และห้องประชุมรองรับการจัดการเรียนการสอน และในปี 2568 มีการปรับปรุงเครื่องปรับอากาศและจัดหาเก้าอี้เพิ่มเติม รวมทั้งได้รับงบประมาณสำหรับพัฒนาห้องเรียน	จากการสัมภาษณ์นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน พบว่า ความพร้อมใช้ของอุปกรณ์ในห้องเรียนยังไม่สม่ำเสมอ โดยอาจารย์บางรายต้องนำโปรเจกเตอร์ส่วนตัวมาใช้ในการสอน และบางห้องยังไม่มีระบบเสียงพร้อมใช้ จึงยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพมีความพร้อม	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	พร้อมใช้อีก 2 ห้องในปี 2569 แสดงให้เห็นว่าคณะและหลักสูตรมีการดูแลและปรับปรุงทรัพยากรทางกายภาพอย่างต่อเนื่อง	และเพียงพอในทุกพื้นที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอน **หลักสูตรและคณะพึงพิจารณา** กำกับความพร้อมใช้ของห้องเรียนและอุปกรณ์ที่จำเป็นก่อนเปิดภาคเรียน และใช้ข้อมูลปัญหาที่เกิดจากการใช้งานจริงเป็นฐานในการจัดลำดับการซ่อมบำรุงและจัดหาเพิ่มเติม		
7.2 The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.	จาก SAR หน้า 95–96 และการสัมภาษณ์นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน พบว่า หลักสูตรมีห้องปฏิบัติการด้านศาสนาและอุปกรณ์สำหรับฝึกปฏิบัติศาสนพิธี และมีการใช้พื้นที่ชุมชนบ้านท่าแร่เป็น Learning Space สำหรับการเรียนรู้และปฏิบัติงานภาคสนาม โดยมีการพิจารณาความพร้อมของพื้นที่และบุคลากรในชุมชนก่อนนำมาใช้		4	
7.3 A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.	จาก SAR หน้า 96–97 และการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาและอาจารย์สามารถเข้าถึงหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย eBook และฐานข้อมูลออนไลน์ 9 ฐาน รวมทั้งสามารถเข้าถึงทรัพยากรจากภายนอกมหาวิทยาลัยผ่าน VPN ได้ นอกจากนี้ มีการสำรวจความต้องการทรัพยากรจากอาจารย์และนักศึกษาเพื่อนำไปจัดหาหนังสือและสื่อเพิ่มเติม รวมถึงมีพื้นที่รวบรวมวิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า		4	
7.4 The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.	จาก SAR หน้า 97 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยมีระบบสารสนเทศที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา และผู้ใช้สามารถเข้าถึงบริการผ่านระบบออนไลน์	จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษา หลักฐานที่มีในระดับหลักสูตรยังสะท้อน ระบบสารสนเทศเพียงบางส่วน และยังไม่ชัดเจนว่าหลักสูตรได้วิเคราะห์ความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาในด้านสารสนเทศ แล้วพิจารณาว่า	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	โดยมีการสำรวจความพึงพอใจต่อระบบ IT รวมทั้งมีระบบบางส่วนที่สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม เช่น ระบบจองรถ และระบบสารสนเทศของห้องสมุด	ระบบที่มีอยู่ตอบสนองความต้องการสำคัญด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริหารได้ครบถ้วนเพียงใด หลักสูตรพึงพิจารณา ทบทวนความต้องการด้านสารสนเทศของผู้ใช้แต่ละกลุ่ม และกำกับให้ระบบสำคัญสามารถสนับสนุนกระบวนการทำงานและการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม		
7.5 The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.	จาก SAR หน้า 98–99 และการสัมภาษณ์ พบว่า มหาวิทยาลัยมีโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเครือข่ายทั้งแบบสายและไร้สายครอบคลุมพื้นที่ใช้งาน มีห้องคอมพิวเตอร์ ห้องมัลติมีเดีย และ Software ที่จำเป็น นักศึกษาสามารถใช้เครือข่ายและระบบสารสนเทศได้อย่างราบรื่น และจากการสัมภาษณ์ไม่พบปัญหาการแย่งใช้เครือข่ายหรือปัญหาการลงทะเบียนอันเนื่องมาจากข้อจำกัดของระบบ รวมทั้งผลความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง		4	
7.6 The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.	จาก SAR หน้า 99–102 พบว่า มหาวิทยาลัยและคณะกำหนดมาตรการด้านความสะอาด ความปลอดภัยของระบบไฟฟ้า อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย กล้องวงจรปิด เขตปลอดบุหรี่ การตรวจสุขภาพและการส่งต่อผู้เจ็บป่วย รวมทั้งได้พัฒนาทางเดิน ทางลาด และลิฟต์เพื่อรองรับผู้มีความต้องการพิเศษ	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบ พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยและการรองรับผู้มีความต้องการพิเศษยังไม่เกิดผลอย่างสม่ำเสมอในพื้นที่ใช้งานจริง โดยพบจุดชำรุดในห้องเรียนที่ทำให้นักศึกษาได้รับบาดเจ็บ และกรณีนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางสายตายังไม่มีระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่ชัดเจนเพียงพอ สะท้อนว่าการมีมาตรการและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานยังต้องเชื่อมต่อกับการตรวจความเสี่ยงและการช่วยเหลือตามความต้องการเฉพาะบุคคล หลักสูตรและคณะพึงพิจารณา เพิ่มความ	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		เข้มแข็งของการตรวจสอบความปลอดภัยจากการใช้งานจริง และจัดระบบสนับสนุนผู้มีความต้องการพิเศษตามลักษณะความจำเป็นของผู้เรียนแต่ละราย		
7.7 The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.	จาก SAR หน้า 102-103 และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า มหาวิทยาลัยมีพื้นที่และบริการที่สนับสนุนชีวิตและการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่น พื้นที่กีฬา ร้านอาหาร ที่พัก ศูนย์บริการสุขภาพ พื้นที่เรียนรู้และให้คำปรึกษา รวมถึงบริการรถจักรยานไฟฟ้าสำหรับการเดินทางระหว่างพื้นที่ ซึ่งช่วยเพิ่มความสะดวกและสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อผู้เรียน	จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนและนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมบางพื้นที่ยังไม่เอื้อต่อความปลอดภัยและความสบายใจของผู้เรียนอย่างเพียงพอ โดยมีจุดที่ระบบไฟส่องสว่างภายนอกอาคารไม่ทำงานในเวลากลางคืน และแสงสว่างภายในห้องเรียนบางแห่งไม่เพียงพอ นอกจากนี้ บทบาทของหลักสูตรในการสะท้อนความต้องการและร่วมกำหนดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และ Wellbeing ของนักศึกษายังไม่ชัดเจน **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกระบวนการใช้ข้อมูลจากผู้เรียนและผู้สอนเพื่อสะท้อนความต้องการด้านสภาพแวดล้อมต่อคณะ/มหาวิทยาลัย และติดตามการแก้ไขประเด็นที่กระทบต่อการเรียนรู้ ความปลอดภัย และ Wellbeing	3	
7.8 The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.	จาก SAR หน้า 103–104 พบว่า คณะกำหนดขอบเขตสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ระบบสารสนเทศ IT เครือข่าย สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัย และมีการประเมินบุคลากรตามระบบของมหาวิทยาลัยปีละ 2 ครั้ง	จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน พบว่า กรอบสมรรถนะที่กำหนดยังไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นระบบในการประเมินและพัฒนาสมรรถนะเฉพาะของบุคลากรที่รับผิดชอบสิ่งอำนวยความสะดวก และยังไม่เชื่อมผลการประเมินกับความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาอย่างชัดเจน จึงยังไม่สามารถยืนยันว่าบุคลากรมีสมรรถนะ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		ตรงกับลักษณะบริการที่รับผิดชอบและได้รับการพัฒนาเมื่อพบ Competency Gap **คณะพึงพิจารณา** นำสมรรถนะที่จำเป็นของแต่ละบทบาทมาใช้ประเมินบุคลากรจริง เชื่อม Feedback ของผู้ใช้บริการกับการวิเคราะห์ Gap และจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลให้สอดคล้องกับหน้าที่		
7.9 The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.		จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนและนักศึกษา พบว่า ไม่พบการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก (ห้องสมุด, ห้องปฏิบัติการ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, และบริการผู้เรียน) **คณะ/มหาวิทยาลัย พึงพิจารณา** ทบทวนและพัฒนาวงจรการประเมินให้เชื่อมต่อจากการรับ Feedback การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหา การดำเนินการแก้ไข ไปจนถึงการประเมินซ้ำหลังปรับปรุง เพื่อยืนยัน Enhancement ของสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่อง	1	
8. Output and Outcomes			**2**	
8.1 The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	จาก SAR หน้า 106–109 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรเริ่มมีระบบติดตามข้อมูลอัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการออกกลางคัน และความก้าวหน้าของนักศึกษา โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบในการรวบรวมและติดตามข้อมูลอย่างชัดเจน และมีการจัดทำข้อมูล	จากการตรวจข้อมูลและการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.ระบบการกำกับติดตามผลลัพธ์ด้านการสำเร็จการศึกษาและการออกกลางคันยังไม่สามารถใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงได้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากข้อมูลบางส่วนยังไม่แม่นยำและ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	ย้อนหลังหลาย Cohort เช่น ปี 2564 มีนักศึกษาแรกเข้า 11 คน สำเร็จการศึกษา 4 คน และออกกลางคัน 7 คน ขณะที่ปี 2566–2568 มีการติดตามจำนวนแรกเข้าและการออกกลางคันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ หลักสูตรเริ่มนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และกำหนดแนวทางช่วยเหลือนักศึกษา เช่น ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การติดตามกลุ่มเสี่ยง การช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ และกิจกรรมแนะแนวอาชีพ	ไม่สอดคล้องกัน เช่น จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาปี 2566 แตกต่างกันระหว่างตาราง และข้อมูล Average Time to Graduate ยังไม่ครอบคลุมทุก Cohort ทำให้การวิเคราะห์แนวโน้มยังไม่สมบูรณ์ 2.หลักสูตรยังไม่ได้กำหนดค่าเป้าหมายหรือเกณฑ์แจ้งเตือนของแต่ละตัวชี้วัดเพื่อใช้ตัดสินว่าผลการดำเนินงานอยู่ในระดับที่ต้องดำเนินการแก้ไขเมื่อใด 3.การ Benchmarking ยังเน้นการเปรียบเทียบค่าร้อยละเป็นหลัก โดยยังไม่ได้วิเคราะห์ความแตกต่างของบริบทและแนวปฏิบัติของคู่เทียบเพื่อนำมาเรียนรู้หรือพัฒนามาตรการของหลักสูตร อีกทั้งยังไม่สามารถยืนยันผลก่อน–หลังได้ว่ามาตรการช่วยเหลือที่ดำเนินการสามารถลด Dropout หรือเพิ่ม Graduation Rate ได้จริงเพียงใด **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการพัฒนาระบบข้อมูลให้มีความถูกต้องและติดตาม Pass Rate, Dropout Rate และ Average Time to Graduate ในระดับ Cohort อย่างต่อเนื่อง กำหนดค่าเป้าหมายและเกณฑ์แจ้งเตือน วิเคราะห์สาเหตุของการออกกลางคันและการสำเร็จล่าช้าในเชิงลึก และใช้ Benchmarking เพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติของคู่เทียบที่มีบริบทเหมาะสม จากนั้นติดตามผลของมาตรการที่นำมาใช้โดยเปรียบเทียบผลก่อนและหลัง เพื่อให้ข้อมูลทั้งสามตัวชี้วัดถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงอย่างแท้จริง		

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
8.2 Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	จาก SAR หน้า 109–112 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรเริ่มติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตโดยใช้ระบบสำรวจของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเริ่มเปรียบเทียบอัตราการมีงานทำกับหลักสูตรพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	จากการตรวจเอกสารและการสัมภาษณ์ พบว่า 1.ระบบกำกับติดตามผลลัพธ์ด้าน Employability ยังครอบคลุมเพียงภาวะการมีงานทำขั้นพื้นฐาน และยังไม่ครอบคลุมมิติสำคัญของผลลัพธ์ด้านอาชีพตามเกณฑ์อย่างเป็นระบบ เช่น การประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการ การศึกษาต่อ และระยะเวลารอคอยงาน อีกทั้งข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ในปัจจุบันเป็นข้อมูลบัณฑิตเพียงรุ่นเดียวจำนวน 4 คน จึงยังไม่เพียงพอสำหรับการพิจารณาแนวโน้มของผลลัพธ์ด้านอาชีพในระยะยาว นอกจากนี้ แม้อัตราการมีงานทำอยู่ที่ร้อยละ 100 แต่มีผู้ทำงานตรงสาขาเพียงร้อยละ 50 ซึ่งควรนำไปวิเคราะห์ต่อถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะที่หลักสูตรพัฒนา เส้นทางอาชีพของบัณฑิต และความต้องการของตลาดงาน 2.การ Benchmarking ยังอยู่ในระดับการเปรียบเทียบค่าร้อยละกับคู่เทียบ มากกว่าการเรียนรู้แนวปฏิบัติกระบวนการเตรียมบัณฑิต หรือปัจจัยที่ทำให้คู่เทียบมีผลลัพธ์แตกต่างกัน จึงยังไม่สามารถนำ Benchmark มาใช้เพื่อกำหนดมาตรการปรับปรุงอย่างมีหลักฐานรองรับได้ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนระบบติดตาม Employability ให้ครอบคลุม รวมทั้งวิเคราะห์ความตรงสาขา ลักษณะงาน และสมรรถนะที่ใช้ในการทำงาน และใช้ Benchmarking เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติของคู่เทียบที่มีบริบทเหมาะสม เพื่อนำไปกำหนดมาตรการและ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		ติดตามผลว่าการพัฒนาทักษะอาชีพของหลักสูตรส่งผลต่อ Employability ของบัณฑิตอย่างไร		
8.3 Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	จาก SAR หน้า 112–114 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการติดตามผลงานวิจัยและการเผยแพร่ของอาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี สะท้อนแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น จาก 0.60 ผลงานต่ออาจารย์ในปี 2564 เป็น 1.80 ผลงานต่ออาจารย์ในปี 2568 และในสองปีการศึกษาล่าสุดมีผลการเผยแพร่สูงกว่าหลักสูตรคู่เทียบที่นำมาเปรียบเทียบ นอกจากนี้ หลักสูตรกำหนดเป้าหมายการเผยแพร่ไม่น้อยกว่า 2 ผลงานต่ออาจารย์ต่อปี และมีแนวทางส่งเสริมการเผยแพร่ระดับนานาชาติ การขอทุนวิจัยภายนอก และการทำวิจัยร่วมกับชุมชน จากการสัมภาษณ์พบว่ามีการรวบรวมผลงานจริงของอาจารย์เป็นรายบุคคล และมีผู้รับผิดชอบในการติดตามข้อมูล ทำให้สามารถตรวจสอบร่องรอยของผลงานที่รายงานได้	แม้หลักสูตรจะมีผลลัพธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน แต่ ระบบกำกับติดตาม Research and Creative Work Output ยังครอบคลุมอาจารย์เป็นหลัก และยังไม่ครอบคลุมผลงานและกิจกรรมวิจัย/สร้างสรรค์ของนักศึกษาอย่างเป็นระบบ จึงยังไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ของทั้งสองกลุ่มตาม Requirement ได้ครบถ้วน อีกทั้งการติดตามผลยังเน้นจำนวนผลงานเป็นหลัก ขณะที่คุณภาพของผลงาน ระดับการเผยแพร่ การอ้างอิง ผลกระทบ ตลอดจนผลงานสร้างสรรค์ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้วิเคราะห์ร่วมกันอย่างชัดเจน ระบบการรวบรวมข้อมูลยังมีลักษณะแยกเก็บตามรายบุคคลและยังไม่มีมาตรฐานกลางด้านคำนิยาม วิธีนับ และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 2. การ Benchmarking แม้เริ่มมีการเปรียบเทียบผลงานต่ออาจารย์กับคู่เทียบแล้ว แต่ยังอยู่ในระดับการเปรียบเทียบค่าปริมาณ มากกว่าการศึกษากระบวนการหรือกลไกสนับสนุนงานวิจัยของคู่เทียบเพื่อนำมาปรับระบบของหลักสูตร **หลักสูตรพึงพิจารณา**	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		ทบทวนระบบการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียย้อนหลังมีการกำกับติดตามด้วยการกำหนดผู้รับผิดชอบในการนำข้อมูลความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปใช้ประโยชน์หรือพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของหลักสูตรมีการกำหนดคู่เทียบความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียย้อนหลัง 2.มีการกำหนดคู่เทียบความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียย้อนหลัง ทั้งนี้ การ benchmark เลือกในหน่วยงานหรือนอกหน่วยงานก็ได้ โดยดูจาก การมีผลงานที่ดีและวิธีการที่ดี		
8.4 Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.		จากข้อมูลใน SAR หน้า 114–116 และจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรยังไม่สามารถอธิบายที่มาของค่าการบรรลุ PLO ดังกล่าว วิธีวัด เครื่องมือที่ใช้ ตลอดจนวิธีคำนวณค่าร้อยละ จากข้อมูลใน SAR ได้ หลักสูตรจึงไม่สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลที่รายงานเป็นผลจากการวัดการบรรลุ Programme Outcomes ของผู้เรียนจริง **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนระบบการประเมินการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ให้มีความชัดเจนและเป็นระบบ โดย	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		กำหนดแผนการประเมิน PLOs ระบุรุ่นนักศึกษาที่ประเมิน รายวิชาและชิ้นงานสำคัญที่ใช้เป็นหลักฐาน วิธีการประเมิน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เกณฑ์และแบบประเมิน วิธีการ รวบรวมและสังเคราะห์ผล ตลอดจนเกณฑ์ตัดสินการบรรลุ ของ PLO แต่ละข้อ จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลจริง วิเคราะห์ผลการบรรลุ PLOs และนำประเด็นที่ยังไม่บรรลุ เป้าหมายไปกำหนดแนวทางปรับปรุง พร้อมติดตามผลใน รอบถัดไป เพื่อให้สามารถยืนยันความสำเร็จของหลักสูตร ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม		
8.5 Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	จาก SAR หน้า 117–120 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการติดตามความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่ม ได้แก่ นักศึกษาปัจจุบัน อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต และหน่วยงานแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีข้อมูลย้อนหลังหลายปี และค่าเฉลี่ยภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 4.13 ในปี 2564 เป็น 4.46 ในปี 2568 นอกจากนี้ หลักสูตรกำหนดค่าเป้าหมายความพึงพอใจไม่น้อยกว่า 4.50 และเริ่มนำผลไปเปรียบเทียบกับหลักสูตรพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต รวมทั้งมอบหมายผู้รับผิดชอบในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	จากการตรวจเอกสารและการสัมภาษณ์ พบว่า 1.ระบบประเมินความพึงพอใจยังพึ่งพาข้อมูลสำรวจภาพรวมจากส่วนกลางเป็นหลัก ทำให้ข้อมูลที่ได้ยังไม่สามารถสะท้อนประเด็นเฉพาะของหลักสูตรและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มได้เพียงพอสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร นอกจากนี้ ยังไม่สามารถยืนยันความเป็นตัวแทนและความน่าเชื่อถือของผลประเมินแต่ละกลุ่มได้อย่างชัดเจน เนื่องจากกระบวนการเก็บข้อมูลยังไม่เชื่อมโยงกับจำนวนผู้ตอบ อัตราการตอบกลับ คุณภาพของเครื่องมือ และวิธีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ 2.การ Benchmarking ยังเป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นหลัก โดยยังไม่ชัดเจนว่าคู่เทียบใช้กลุ่มผู้ตอบ เครื่องมือ และ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		มาตราส่วนที่สามารถเปรียบเทียบกันได้เพียงใด อีกทั้งผลปี 2568 ที่มีค่าเฉลี่ย 4.46 ยังต่ำกว่าเป้าหมาย 4.50 แต่ยังไม่เห็นกระบวนการวิเคราะห์ว่า Stakeholder กลุ่มใดหรือประเด็นใดเป็นสาเหตุของ Gap และยังไม่สามารถยืนยันได้ว่ามีการกำหนด Action จากผลความพึงพอใจ ติดตามผลและประเมินว่าการดำเนินการดังกล่าวทำให้ความพึงพอใจดีขึ้นหรือไม่ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนระบบประเมินความพึงพอใจให้สามารถสะท้อนประเด็นเฉพาะของหลักสูตรและความต้องการของ Stakeholder แต่ละกลุ่ม กำหนดผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์ผลและเชื่อมโยงผลกับการตัดสินใจปรับปรุง ติดตามคุณภาพของเครื่องมือให้เหมาะสม รวมทั้งกำหนด Benchmarking บนฐานข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ และติดตามผลก่อน–หลังของมาตรการปรับปรุงเพื่อให้เห็นว่าการใช้ข้อมูลความพึงพอใจนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรจริง		

ข้อค้นพบเพิ่มเติม (ถ้ามี)

(จากการสัมภาษณ์ ตรวจเอกสารหรืออื่น ๆ)

1.หลักสูตรอยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านสู่การบริหารหลักสูตรตามแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) โดยพบพัฒนาการในการปรับ PLOs/CLOs การจัดการเรียนรู้ การทบทวนรายวิชา และการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลายรายวิชา อย่างไรก็ตาม ความเข้าใจและการนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ของอาจารย์ผู้สอนยังไม่สม่ำเสมอ จึงส่งผลต่อความต่อเนื่องของการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

2.การใช้ข้อมูลเพื่อการบริหารและพัฒนาหลักสูตรยังควรได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบเดียวกันและตรวจสอบย้อนกลับได้ โดยเฉพาะข้อมูลการบรรลุ PLOs ผลลัพธ์ของผู้เรียน ผลการดำเนินงาน และข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งบางส่วนยังไม่สามารถเชื่อมโยงที่มาของข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ ผลการตัดสินใจและการนำไปใช้ปรับปรุงได้อย่างชัดเจน

3.หลายกระบวนการของหลักสูตรเริ่มมีการดำเนินงานและมีร่องรอยการปรับปรุง แต่ยังไม่ปิดวงจรการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ กล่าวคือ มีการวางแผน ดำเนินกิจกรรม หรือทบทวนผลแล้ว แต่การนำผลไปกำหนดมาตรการ ติดตามผล และประเมินซ้ำเพื่อยืนยันผลของการปรับปรุงยังไม่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในทุกระบบ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
สำหรับผู้บริหารคณะและมหาวิทยาลัย

1.พัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารหลักสูตรตามแนวคิด OBE ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งคณะ โดยจัดให้มีแนวทาง เครื่องมือ และการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านการกำหนด PLOs/CLOs, Backward Curriculum Design, Constructive Alignment และการประเมินการบรรลุ PLOs เพื่อให้แต่ละหลักสูตรสามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

2.พัฒนาระบบข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร ให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญ เช่น ผลการเรียน ความก้าวหน้าของนักศึกษา การสำเร็จการศึกษา การออกกลางคัน ภาวะการมีงานทำ ความพึงพอใจ ผลงานวิจัย และผลการบรรลุ PLOs เพื่อให้หลักสูตรสามารถใช้ข้อมูลเดียวกันในการติดตาม วิเคราะห์ และปรับปรุงคุณภาพได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนอย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมผลการประเมินสมรรถนะกับแผนพัฒนารายบุคคล ความก้าวหน้าในสายงาน และความต้องการของผู้ใช้บริการ เพื่อให้บุคลากรสามารถสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.พัฒนากลไกกำกับคุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสนับสนุนผู้เรียนในระดับคณะ โดยใช้ข้อมูลจากผู้ใช้บริการจริงในการประเมินความพร้อม ความปลอดภัย การเข้าถึงของผู้มีความต้องการพิเศษ และคุณภาพของบริการ พร้อมติดตามผลหลังการปรับปรุง เพื่อให้เกิดวงจรการพัฒนาที่ต่อเนื่อง